

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST. 27 — CENA 10 DIN
SREDA, 2. MARCA 1960



Medtem ko je v dolini sneg že skopnel, ga je na Pokljuki — pa tudi drugod po hribih — še dovolj. Na poti od Pokljuke do Rudnega polja je snežna odeja visoka približno 2 in pol metra

2 ali 3 odstotke

Pri razpravah o okrajnem družbenem planu za leto 1960 se je pojavil problem prometnega davka od blaga na drobno, ki so ga v vseh občinah na Gorenjskem doslej pobirali in ga še pobirajo po stopnji 2%, ki pa ga nov Zakon o proračunih in o finansiranju samostojnih zavodov predpisuje po stopnji 3% (s pripombo, da ga ljudski odbori, ki so pobirali v letu 1959 prometni davek od blaga na drobno po stopnji nižji od 3%, smejo v letu 1960 izjemoma pobirati po dosedanjih stopnjah). Okrajni proračun za leto 1960 z dohodki od prometnega davka od blaga na drobno po stopnji 3% že računa, zato so za stopnjo 3%, ki je bila 23. februarja pripravili tudi predlog odloka o minimalnih in maksimalnih davčnih stopnjah za ta davek, ki določa minimalno stopnjo 3% in maksimalno 5%, kar bi bilo obvezno za vse občine, če bi bil sprejet.

Vendar je predvsem zbor proizvajalcev in še prej Občinski ljudski odbor Kranj zavzel pravično stališče, da morajo o tem naprej razpravljati zbori volivcev (ki o vseh novih davkih od prebivalstva in o spremembi teh davkov po zakonu morajo razpravljati), šele potem ga Okrajni ljudski odbor lahko sprejme, ne pa obratno, da se namreč volivce postavi pred gotovo dejstvo, o katerem sicer lahko razpravljajo, morajo pa ga tudi sprejeti takšne, kot je. Odlok torej ni bil sprejet — ne zato, ker se odbornikom povišanje davka od malo-prodajnega prometa ne bi zdelo pravilno oziroma potrebno, pač pa zato, ker so bili mnenja, da tak način ni pravilen.

Ne gre torej za samo stopnjo davka, pač pa za način, kako ga povišati. Ne le, da 3% stopnjo določa že sam zakon, pač pa namestijo vzporedno s povišanjem prometnega davka od blaga na drobno za približno enako vsoto zmanjšati dopolnilni proračunski prispevek, s čimer bi bili prebivalci brez dvoma pravičneje obremenjeni. Davek na maloprodajni promet plačujejo namreč vsi potrošniki, dopolnilni proračunski prispevek pa le vsi zaposleni neposredno od svojih prejemkov, v kranjski občini v gospodarskih organizacijah n. pr. po stopnji 10% rednega proračunskega prispevka, kar je zneslo lani povprečno 1,8% neto plače, letos pa zaradi nekaterih spremenjenih instrumentov celo nekaj nad 2% neto plače. Razen tega pa moramo še ugotoviti, da se je namen dopolnilnega proračunskega prispevka precej zmanjšal, zato je predlog, naj bi ga vzporedno s povišanjem prometnega davka od blaga na drobno za približno isto vsoto znižali, povsem umesten.

Ob 50-letnici mednarodnega praznika ženo

Stalne naloge

Živahne priprave po vseh občinah — Delo ženskih društev naj bo stalno

Kot povsod drugje, tako se tudi v kranjskem okraju vse politične in množične organizacije, še posebej pa ženska društva, pripravljajo na praznovanje 8. marca — Dneva žena.

Osrednja akademija bo v Kranju v Prešernovem gledališču. Po vseh kranjskih delovnih kolektivih bodo v počastitev tega praznika svedane seje delavskih svetov, na katerih bodo razpravljali predvsem o skrbi in razbremenitvi delovne žene v okviru stanovanjskih skupnosti. Občinska zveza žena pripravila za ta dan tudi redni letni občinski zbor. Najbolj zaslužne žene bodo nagradili s pismenimi pohvalami in denarnimi nagradami.

Tudi v vseh večjih krajih kranjske občine bodo ženska društva in osnovne organizacije SZDL pripravile primerne proslave.

ZZD za občino Jesenice je skupno z organizacijo SZDL, sindikatom, Zvezo borcev, »Svobodo«, šolo in gledališčem, izdelala program praznovanja. Ze 5. marca zvečer pričnejo s prvimi proslavami po terenih. — Istega dne bo predsednik Občinskega ljudskega odbora tovariš Treven sprejel delegacijo žena in se z njimi razgovarjal o problemih, ki tarejo zaposlene žene. V nedeljo, 6. marca, bo ob 15. uri proslava v Delavskem domu pri Jelenu. Tudi na Jesenicah bodo v ponedeljek, 7. marca, seje delavskih svetov, na

katerih bodo najzaslužnejše žene dobile priznanja. Na predvečer praznika bo v Titovem domu osrednja proslava s slavnostnim govorom predsednice občinskega odbora Zveze ženskih društev Jesenice Cvetke Čop. 8. marca bodo proslave po vsej gornjesavski dolini. Proslave pripravljajo na ta dan v Kranjski gori, Gozd Martuljku, Dovje-Mojstrani in Hrušici. Žene s terena Plavž bodo obiskale oskrbovanke v Domu onemoglih. Tudi jeseniška bolnišnica bo imela proslavo v svojih prostorih. Živahne priprave so tudi na Blejski Dobravi, Javorniku in Zirovnici.

Mladina šol bo z ženami položila cvetje na grobove političnih delavk pred vojno, med njimi tudi na grob prve predsednice Zveze delavskih žena in deklet tovarišice Zugvize. Tudi grobove bork in umrlih žena v taboriščih bodo okrasili.

Tudi drugod, v Radovljici, v Kamni gorici, Kropi, Lescanu, Bledu, Trzinu, Skofji Loki, Zireh, Zeleznicah itd. — o tem smo v našem listu že pisali — se nadvse pridno pripravljajo, da bodo čim bolj dostojno proslavili ta veliki dan.

Obstoječa društva žena in

druge politične organizacije naj skrbijo, da bo njihovo delovanje plodno vse leto. Mnogo je še problemov in pomanjkljivosti, ki jih je treba reševati s skupnimi močmi v okviru stanovanjskih skupnosti. Skrb za vse večje število zaposlenih žena in za njihovo razbremenitev gospodinjanskega dela, skrb za varstvo otrok, skrb za urejeno prehrano družine v obratih družbene prehrane, naj bo razen ostalega dela društev žena na terenih, napotilo za delo v tem jubilejnem letu.

292 STANOVANJ

bo dograjenih letos v Kranju - Potrebe: vsako leto 150 stanovanj

Na Zavodu za stanovanjsko in komunalno gradnjo v Kranju smo polskali direktorja tovariša Hinka Cigliča in ga povprašali, kako je z letošnjo stanovanjsko gradnjo v občini.

»Osnovni poudarek,« je začel pripovedovati tovariš Ciglič, »bo letos na gradnji 388 stanovanj na Zlatem polju, ki smo jih lani pričeli graditi. Predvidevam, da bo letos dograjenih za vselitev 232 stanovanj, ostala (156) pa v prihodnjem letu. Za dograditev celotnega naselja bo

potrebnih okoli 911 milijonov dinarjev. Od tega smo lani porabili že okoli 180 milijonov, za letos pa imamo angažiranih kreditov za približno 260 milijonov dinarjev. Razen tega moramo računati še lastno udeležbo podjetij, ki so jo vplačala doslej že okoli 180 milijonov, letos pa jo morajo vplačati še okoli 210 milijonov. Razliko bomo morali v prihodnjem letu najeti iz sklada za gradnjo stanovanjskih hiš pri Občinskem ljudskem odboru.

Predvidevamo tudi, da bomo letos pričeli graditi 100 stanovanj na Gorjančevem travniku na Zlatem polju, in sicer v sistemu »zidob« (hitrejši način gradnje). Od tega bo letos končanih 60 stanovanj, 40 pa v prihodnjem letu. Interesentov imamo že sedaj za približno 160 stanovanj, torej več, kot pa je stanovanj na razpolago. Zato bo potrebna selekcija oziroma bomo morali graditi 8 blokov po 20 stanovanj, ne le 5, kolikor je doslej predvidenih, če bomo hoteli zadostiti potrebam. Natečajev še nismo razpisali. Če bi bili zainteresirani pripravljeni plačati višjo udeležbo, bi lahko zgradili več teh blokov ali pa vsaj pričeli z njihovo gradnjo. Samo s tistimi sredstvi, s katerimi Zavod razpolaga, oziroma, ki so na razpolago pri stanovanjskem skladu, pa vseh teh potreb ne bomo mogli pokriti.

Udeležba podjetij bi morala biti vsaj 70 do 80 odstotkov in ne 50 kot doslej.

Letos nameravamo pričeti tudi graditi stolpnico, komunalno banko in lekarno. Stolpnica pred letom 1962 ne bo končana. Iz stanovanjskega sklada bomo za to gradnjo dobili letos le približno 10 milijonov dinarjev, 40 milijonov pa bo kot lastno udeležbo nakazala Komunalna banka, s čimer bomo približno lahko finansirali letošnjo gradnjo, upoštevaje tudi stroške za načrte (okoli 16 milijonov din). Skupna investicijska vsota za vse te objekte znaša 431 milijonov din, samo za stolpnico, v kateri bo 61 stanovanj, pa 312 milijonov din. Vendar računamo, da so ti stroški previsoko ocenjeni in da se bodo občitno znižali.

Razen tega bomo letos dogradili tudi 2 vrstni za potrebe osnovne šole v Voklemu.

Direktor Zavoda za stanovanjsko in komunalno izgradnjo Kranj tovariš Ciglič nam je za konec povedal, da je kljub pospešeni gradnji stanovanj še vedno premalo. Potrebe kolektivov v Kranju so tolikšne, da bi morali v prihodnje vsako leto zgraditi vsaj 150 stanovanj, zato stanovanjske gradnje ne bi kazalo kakorkoli omejevali. Potrebno pa je že vnaprej pripravljati zazidalne in urbanistične načrte.

S sestanka kolektiva podružnice Narodne banke Kranj

Uvajanje nagrajevanja po učinku

že letos bodo pričeli z gradnjo nove poslovne zgradbe

V prostorih Trgovinske zbornice za okraj Kranj je bil danes sestanek kolektiva podružnice Narodne banke, ki se ga je udeležilo tudi nekaj gostov iz centralne Narodne banke za Slovenijo, med njimi tovariš Masterl, predsednik ekonomsko-tehnične komisije, ki je govoril o pripravah za uvajanje nagrajevanja po učinku tudi v bančno poslovanje. Razen tega so na sestanku govorili še o pripravah na gradnjo nove poslovne stavbe podružnice Narodne banke v Kranju, za katero je lokacija določena vzhodno od starega traktarja Okrajnega ljudskega odbora in ki bo predvidoma dograjena že do začetka leta 1962.

Uvodoma je tovariš Masterl vičen, ker se ne ugotavlja, koliko kdo naredi. Če po sistematični vsi delovna mesta niso zasedena, vodi to lahko do eksploatacije posameznih uslužbenec, če pa so zasedena ali če je ljudi celo preveč, se pa ustva-

rijo s tem najboljši pogoji za razvev birokracije. Zato je širjenje bančnih kapacitet samo z večjim številom zaposlenih zelo konservativno, predvsem pa tudi zelo drago. Treba je poiskati vse tiste notranje rezerve, ki so še neizkoriščene in delovno silo stimulatивно nagrajevati, skratka, treba je tudi v bančno poslovanje uvesti nagrajevanje po učinku. Medtem ko so v gospodarskih organizacijah že bolj ali manj izdelani kriteriji in merila za tako nagrajevanje, pa v bančništvu tega doslej še ni bilo.

Vendar, kot je poudaril tovariš Masterl, sedanjí način dela in nagrajevanja v bankah ni več vzdržljiv, ker ne vodi k temu, da bi ob čim manjših režijskih stroških dosegli čim večji učinek. Zato bo treba vpeljati spodbudnejši sistem nagrajevanja, da bodo osebni dohodki vsakega zaposlenega odvisni od ekonomskega poslovanja in prizadevanosti posameznika. Centrala Narodne banke v Ljubljani je v ta namen že imenovala posebno komisijo z več podkomisijami, katere naloga je, proučiti in analizirati možnosti za nagrajevanje po učinku v bančnem poslovanju in na podlagi tega pripraviti norme za nagrajevanje po učinku. Te pa ne bi smele biti preveč ohlapne, pač pa stimulatívne. Norme bodo veljale le za centralo v Ljubljani, medtem ko mora vsaka podružnica o tem sama razmišljati.

Seveda bo pri uvajanju nagrajevanja po učinku v bančnem poslovanju prav spričo specifičnosti dela precej težav. Oblik za tako nagrajevanje bo več. Kjer se delo dá kakorkoli meriti, bodo plačevali po učinku. Vodilne uslužbenke bodo premirali, n. pr. za štednjo z materialom itd. medtem ko bodo ob uspehu celotnega kolektiva prihranjena sredstva razdelili vsem zaposlenim.

Priprave na družbeni plan v blejski občini

Lesna industrija, gostinstvo in turizem

Priprave na družbene planne, ki jih bodo občinski ljudski odbori sprejemali v drugi polovici marca, so po vsej Gorenjski iz dneva v dan živahnje. Tokrat smo poklicali po telefonu predsednika Občinskega ljudskega odbora Bled tovariša Jožeta KAPUSA in mu v zvezi s pripravami na plan zastavili dve vprašanji:

»Tovariš predsednik, v kakšni fazi so pri vas priprave družbenega plana in kdaj predvidevate, da ga bo ljudski odbor sprejel?»

»Tehnične priprave in predlog plana, to bo v tem tednu v glavnem končano. Naslednji teden bodo o predlogu razpravljali vsi sveti Občinskega ljudskega odbora, nazadnje Svet za plan in finance, ki bo dal zadnje pripombe in vnesel v tekst zadnje korekture. Od 14. do 19. marca bodo zbori volivcev, takoj naslednji teden pa bo o planu razpravljali in ga sprejel ljudski odbor.»

In kaj je v predlogu plana za leto 1960 najbistvenejše?

»V naši občini so najbolj problematične panoge gozdarstvo, lesna industrija, turizem in gostinstvo, zato smo v predlogu družbenega plana nadaljni razvoj teh panog obdelali zelo natančno, predvsem razvoj lesne industrije in s tem v zvezi gozdarstva. V gostinstvu in turizmu so problematične kapacitete in sanacija jezera. Trenutno so v zadnji fazi priprav načrti za sanacijo, s katero bomo pričeli takoj po reviziji projektov.

Pomembno je pri nas tudi vprašanje nadaljnega razvoja in krepitev kmetijskega posredstva na Bledu, kjer predvideva predlog plana predvsem hitrejši razvoj živinoreje, zlasti povečanje proizvodnje mleka na 2500 do 3000 litrov dnevno v občini, s čimer naj bi za jeseniški trg zagotovili več mleka.»



Redni plenum

Kranj

V petek, 4. marca bo v Kranju redni plenum Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev, na katerem bodo razpravljali o izvedbi tekmovanja z zračno puško, pregledali bodo uspehe dela predavanj, ki so jih izvedli v več krajih na Gorenjskem in se pogovarili o bližajočih se nalogah.

Posvet žena

Bled

Zastopnice vseh žena na Bledu so se v ponedeljek ob 17. uri zbrale na posvetu, kjer so sestavile program prireditve za 8. marec — Dan žena.



V kratkem se bodo v Skofji Loki naselili v nove stanovanjske bloke

Pred Dnevom žena

Na Jesenicah nov komunalni servis

Za 8. marec — praznik žena bodo na Jesenicah odprli nove urejene prostore gospodinjstva servisa, in sicer v nekdanji osnovni šoli v neposredni bližini Železarnice. Šola, ki je svojemu namenu že odslužila, bo v kratkem služila drugim, prav tako koristnim namenom.

Tovariša Lojzeta Božiča, predsednika gradbenega odbora in pobudnika vseh del, smo zaprosili, naj nam kaj več pove o tem obratu. Razkazal nam je prostore in se pri tem opravičeval, da še ni vse tako kot mora biti. »Ob Dnevnu žena bo prav gotovo že vse urejeno,« nam je dejal in nas povedel v prvo nadstropje. Tu smo videli prostore gospodinjstva centra: učilnico za 25 slušateljic s sodobno opremo, shrambo, nadalje sobo, kjer bodo prikazovali, kako je treba opremiti stanovanje, na nasprotni strani veliko kuhinjo z najsodobnejšimi pripomočki, med njimi nekaj kuhinjskih na plin. Začuden smo ga pogledali. Tovariš Božič nas je takoj razumel in nam pojasnil: »Da, tudi na take kuhinje

hočemo naše gospodinjke privaditi, kajti le-teh se zelo ogibajo.« V istem nadstropju nam je pokazal še prostore za šivalnico oziroma za šivilske tečaje, prostore za kemično čistilnico in barvarno. Govoril nam je o težavah, ki jih imajo z dobavitelji, ki jim niso poslali naročenih in že več kot pol leta plačanih strojev za čistilnico.

V nadstropju nižje bodo v dveh pralnicah sprejemali perilo. Ena bo posebej samo za delovne obleke. Predvidevajo, da jih bodo mesečno oprali okrog 4.000. Stroji so v glavnem že montirani, pa tudi sušilnica z močnim kaloriferom je že urejena.

Pregledali smo še ostale prostore, ki so jih prizidali in bodo služili potrebam stanovanjske

skupnosti »Sava«. Pričeli so že z adaptacijo starega prizidka, kjer bodo uredili manjšo kopalnico s šestimi prhami in dvema kadema, v zgornjih prostorih pa stanovanje za hišnika in šoferja. Servis bo namreč imel lasten avto za dovoz in odvoz blaga.

Tudi kletne prostore so modernizirali. Tu so ogrevalne naprave, veliki bojlerji za trdo in mehko toplo vodo — večino teh so skonstruirali na Jesenicah, velik pa tudi tovariš Božič sam. Skupno z adaptacijami in dozidavo bodo pridobili 1390 kvadrat-

nih metrov stanovanjskih površin. Celotna investicija bo stala nekaj nad 50 milijonov dinarjev. V novih prostorih bodo gospodinjstvom in raznim podjetjem olajšali nešteto ur trdega dela — pranja, likanja in čiščenja. Če pogledamo samo na najbližjo čistilnico, ki je bila v Radovljici, vemo, da je bila tako majhna, da so morale stranke čakati po več mesecev na vrnjenjem predmete. Vse to bo sedaj odpadlo. Prednosti komunalnega servisa na Jesenicah ki bo edinstven te vrste v republiki, bodo torej zares velike.

Več sodelovanja

Na zadnji občinski konferenci Socialistične zveze v radovljiški občini je bilo govora tudi o delavskem samoupravljanju v gospodarskih organizacijah.

Delavski sveti so po večini precej razpravljali o sprejemanju raznih pravil, tarifnih pravilnikov ter ostalih oblikah nagrajevanja. V manjši meri pa se je ta širina odražala pri sprejemanju družbenih planov, zaključnih računov, potrjevanju investicij in njenih programov. Samo v »Verigi« in »Plamenu« so izvedli posebno anketo, v kateri je celotni kolektiv lahko izrazil svoje mnenje o rekonstrukciji tovarne.

Kljub omenjenemu napredku pa z nekaterimi stvarmi v radovljiški občini le ne moremo biti popolnoma zadovoljni. Kot je bilo že ugotovljeno, so bile razprave ob sprejemanju tarifnih pravilnikov zelo obširne, vendar so bile ponekod preveč odraz želja nekaterih posameznikov, manj pa gospodarsko političnih načel, ki so jih postavili sindikati.

Delavski sveti v tej občini obveščajo člane delovnih kolektivov na zelo zastareli način in to preko oglasnih desk. Individualno obveščanje pa je največkrat neobjektivno. Prav zaradi tega je zelo malo primerov, da bi delavci pred zasедanjem delavskega sveta bili seznanjeni s tem, kaj bo razpravljala delavska svet.

Malo boljše stanje glede obveščanja je v »Almiri« in »Verigi«, ker sta ti dve podjetji v zadnjem času začeli izdajati svoje biltene in tako enkrat mesečno seznanjajo delavce s problemi in z ostalimi važnimi dogodki v kolektivu. To se je pokazalo zelo koristno.

V radovljiški občini je v delavskih svetih sodelovalo mnogo delavcev, kar ima velik vzgojni pomen. Pri posameznikih se je povečala zavest in dobili so smisel za pravilno gospodarjenje in tako utrdili pomen odnosov neposrednih proizvajalcev do upravljanja.

Zalostno pa je dejstvo, da v radovljiški občini niso v nobeni gospodarski organizaciji organizirali seminar ali vsaj tečaj za člane delavskega sveta. Pripravili so le nekaj predavanj in to le v večjih gospodarskih organizacijah (Veriga, Plamen, Elan). Ta predavanja pa so zajela le tolačenja posameznih zakonskih določb kot n. pr. Zakona o delovnih razmerjih, sistema nagrajevanja in podobno. Seminarja, ki ga je organiziral lani Občinski sindikalni svet, pa so se udeležili le nekateri vodilni uslužbeni iz podjetij.

Posebne službe, ki bi sistematično spremljale delo samoupravnih organov, ni v nobeni gospodarski organizaciji. Prav tako sindikalne organizacije niso mnogo storile v tej smeri. Ponekod so od časa do časa analizirale delo samoupravnih organov, vendar se je pokazalo, da je sodelovanje še vedno premajhno.

M.

VSE VEČ RADIO-APARATOV

Po zadnjih podatkih je na Gorenjskem skupno 27 tisoč radijskih sprejemnikov, medtem ko jih je bilo pred vojno v Sloveniji le 24.400. Na 1000 prebivalcev pride okoli 200 radijskih sprejemnikov. S to številko smo Gorenjci že dosegli evropsko povprečje, saj imajo n. pr. v Italiji na 1000 prebivalcev 130 sprejemnikov, v Avstriji 256, Belgiji 249, Franciji 233, Čehoslovski 220 itd.

PROGRAM DELA

OLŠEVEK — Minulo nedeljo so imeli v Olševku ustanovni občni zbor osnovne organizacije Ljudske mladine. Udeležilo se ga je 20 mladincev in mladink. Sprejeli so program dela. Čim tesneje se hočejo povezati s političnimi in drugimi organizacijami, pomagati šoli in tamkaj ustanovljeni pionirski zadrugi ter ženam, v teh dneh predvsem s pripravami na proslavo, ki bo 8. marca ob Dnevnu žena.

OBČNI ZBOR RK

OLŠEVEK — Pred dnevi je bil v Olševku redni letni občni zbor osnovne organizacije RK, ki mu je prisostvoval član Občinskega odbora Rdečega križa Kranj Edgar Vontina. Pregle-

NAŠ RAZGOVOR

„Vrnili se bomo šestkrat udarni“

V ponedeljek, 29. februarja je odšla na zvezno delovno akcijo enajsta mladinska delovna brigada »Stane Zagar« iz kranjskega okraja. Tik pred odhodom smo v naše uredništvo povabili komandanta te brigade, ki nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

»Tvoja osebna izkaznica?«
»LUDVIK GORJANC, rojen 25. avgusta 1935, zaposlen kot rezalec v tovarni Iskra v Kranju.«

»Ali letos prvič sodeluješ na zvezni akciji kot komandant brigade?«

»Da, lani sem bil dvakrat namestnik komandanta, prvič pri gradnji avtomobilske ceste, drugič pa pri gradnji vodovoda Bašelj—Kranj.«

»Kdo so razen tebe še v štabu brigade?«

»Namestnik komandanta je tokrat MILAN PELKO iz Trzica, sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov v brigadi pa FRANC LEV-STIK iz tovarne »Spik« in AMALIJA BELAJ kot bolničarka iz tovarne »Planika«.

»Tovariš Gorjanc, povej nam, na katerem odseku boste letos gradili?«

»Letos bomo sodelovali pri gradnji na odseku 104 km

dolge ceste od Malošišča do Vladočinega Hana. Brigada pa bo nastanjena v naselju Borisa Kidriča v Leskovcu.«

»In kakšen je sestav brigade?«

»Brigado sestavljajo predvsem mladi delavci in delavke iz kranjskega okraja. Vseh skupaj nas je 120.«

»Kaj pa ostalo življenje v brigadi?«

»Pripravljene imamo vse programe za ideološko-vzgojno, kulturno in športno življenje.«

»Koliko časa boste ostali na trasi?«

»Dva meseca.«

»Kakšna dela boste v začetku največ opravljali?«

»Najprej bomo uredili naselje, potem pa bomo pričeli z zemeljskimi deli na trasi.«

»In morda še kakšna posebnost?«

»Samo to, da je letos prevzela pokroviteljstvo nad brigado tovarna »Tiskana«, ki nam je poklonila tudi brigadirski prapor.«

»Kakšne so tvoje osebne želje ob odhodu na avtomobilsko cesto Bratstva in enotnosti?«

»Želim samo eno: da bi se vrnili v Kranj najmanj šestkrat udarni.«

M. Z.

KULTURNI RAZGLEDI

OTHELO V KROPI

Dramska skupina iz Kroke se je spet lotila zahtevne odrške uprizoritve, in sicer Shakespearovega »Othela«. S študijem so kropski igralci že pri kraju, zato je premiero pričakovati že v prihodnjih dneh. Za dramsko družino v Kropi je značilno, da se običajno loti zahtevnejših del, ki jih tudi z uspehom uprizori.

IN SPET VOHUNKA

V letošnji gledališki sezoni bo statistika prav gotovo pokazala, da je bila Korenova »Vohunka 907« na slovenskih odrih največkrat uprizorjena in da je po tem delu seglo največ igralskih družin. Samo v kranjskem okraju so »Vohunko« uprizorili že najmanj na petih odrih, v soboto, 5. marca pa jo bodo tudi v Cerkljah, in sicer v režiji Jožeta Kovačiča.

PRED NOVO PREMIERO V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU

Dramska sekcija kranjske Svobode bo v prvi polovici marca imela v Prešernovem gledališču že peto premiero. Tokrat bo uprizorila Fischerjev »Prosti dan«. Stevilo dosedanjih predstav in to, da sta v letošnji sezoni razen omenjene predvidevni še dve premieri, kaže, da se je gledališka dejavnost spet močno razvila in da si je igralska družina pridobila tudi

NATEČAJ FREDERICA CHOPINA

V času med 22. februarjem in 13. marcem je v Varšavi ob 150-letnici rojstva Frederica Chopina velik glasbeni natečaj, ki se ga udeležuje nad 80 mladih pianistov, izvajalcev Chopinovih skladb. Natečaj Frederica Chopina je vsakih pet let, vendar ima tokrat zaradi jubilejne obletnice večji pomen. Zmagovalci na dosedanjih natečajih so bili leta 1927 in 1937 sovjetski pianisti, leta 1932 Francoz Alexandre Uninski, leta 1949 sta si prvo nagrado delili Poljakinja Helena Černi-Stefanska in Bela Davidović (ZSSR), leta 1955 pa je bil prvi Poljak Adam Harašijević.

precej zvestih gledalcev doma in v bližnji okolici.

GOSTOVANJE

V kulturnem domu v Podnartu so v soboto, 27. februarja, gostovali člani gledališča »Tone Cufar« z Jesenic z M. Držičevo komedijo »TRIPCE DE UTOLCE«. Obiskovalci so dali igralcem priznanje z dolgotrajnim aplavzom in upanju, da bodo kaj kmalu spet prišli v goste.

C. R.

JESIŠKI SEKSTET V AVSTRIJI

V petek, 26. februarja, je odpotoval instrumentalni sekstet Svobode Jesenice na gostovanje v Weiz pri Grazu, kjer je v soboto in nedeljo nastopil. V Avstriji že poznajo jeseniške kulturnike, saj je lansko sezono gostoval v Avstriji tudi ansambel narodnih plesov Svobode Jesenice.

ZADOVOLJSTVO OBČINSTVA SKOFJA LOKA

Gojenci Glasbene šole iz Kranja so minuli teden s svojim nastopom zelo navdušili Skofječane. Stevilne gledalce so navdušili tudi dijaki šentvriške gimnazije z igrano »Matura«.

DVE GOSTOVANJI

Z dokaj uspešno uprizoritvijo Menzarijeve komedije »Naši ljubi otroci«, je dramska družina Svobode iz Kranja gostovala prejšnji teden v Železnikih in v Skofji Loki. S predstavo so bili v obeh krajih gledalci nadvse zadovoljni. — Kranjčani pa so dobili za isto predstavo še precej vabil, in sicer iz Domžal, Novega mesta, Dolenjskih toplic, sami pa se pripravljajo za morebitna gostovanja tudi v Preddvoru, Cerkljah, Kropi, na Visokem in v Trzinu.

GOSTOVANJE V KRANJU

Danes zvečer bo v Prešernovem gledališču v Kranju gostoval Delavski oder iz Ljubljane. Igralska skupina bo uprizorila kompozicijsko pesnitev Robovega »Desetega brata«. Zaradi posebne gledališke zvrsti v uprizorjanju, utegne biti nocojšnja predstava za ljubitelje gledališke umetnosti zanimiva.

NA VISOKEM SE BO ODPRLA ZAVESA

Prihodnjo soboto bo dramska skupina z Visokega imela na svojem odru spet premiero, in sicer bo uprizorila Frelihovo delo »Vrnili se je«.

beležka

Plan bolezni

»Danes ne sprejemamo več ker je odstotek obolelih že dosežen.« Tako je na račun ambulantne službe v nekem kranjskem podjetju poročal »Pavliha« v predzadnji številki.

Ne glede na to, da je to bilo objavljeno v »Pavlihi« in tudi ne glede na popolno točnost podatkov, vendar drži, da so prav o tem resnem vprašanju govorili pred dnevi tudi na množičnem sestanku članov SZDL terena Rupa v Kranju. Nekdo izmed navzočih je trdil, da se je nekaj takega zgodilo v ambulanti Iskre. Nekaj tovarišič, ki je prišla tja na zdravniški pregled, baje niso zanimali boleznim, vendar so opravičevali odklonitev staleža s tem, da je pač že bolnih več ljudi kot je dovoljeno.

Kot rečeno, ni važno, če je stvar dobesedno točna. To bodo morda ugotovili drugi. Člani SZDL so zahtevali, da se zadeva razišče. — Res pa je, da v ambulanti ne zanikajo tega, da so pacienti govorili o izdatkih, ki grozijo podjetju in s tem tudi posamezniku, če prekoraj določeno število obolelih. Povedali so tudi, da bodo morali zgolj zaradi 0,6 odstotka prekoračenja obolelih, vplačati kakih 50 milijonov dinarjev na račun dodatnega prispevka socialnemu zavarovanju.

To je vsekakor prav. Prav da zdravstveno osebe razmislijo tudi o ekonomski plati te službe. Toda ta pozitivna stran se lahko obrne tudi v škodo prizadetim posameznikom, če preveč pod vtisom »milijonskih izgub« zanemarjajo zdravniški pregled, če se iz podobnih razlogov delavci »sami odrekajo« zdravniški negi, dasi so jo morda potrebni itd. Zlasti še, če se te mere uporabljajo šele kadar je odstotek obolelih blizu ali iznad »plana« in niso stalne in sistematične.

Hkrati pa se tu javlja še drugo vprašanje, o katerem smo pred kratkim pisali: da dodatni prispevek zelo malo vpliva na sistematično zniževanje števila bolezni in nesreč. Podjetja mehanično plačujejo milijone in milijone tega dodatnega prispevka, ne da bi to povzročilo večje razprave v samoupravnih organih. Vse to kaže, da bi bilo treba ob reorganizaciji službe socialnega zavarovanja misliti tudi na te pojave.

K. M.

AKTUALNO VPRAŠANJE

SERVIS ALI PODJETJE

Sedaj, ko se ustanavljajo in uveljavljajo stanovanjske skupnosti, je mnogo govora o servisu. Toda pri tem je treba paziti, da ne ustanovimo servisa za vsako ceno, marveč je treba dobiti premisliti o ekonomski plati teh služb.

Povsem pravilno in primerno je, da ustanovimo take servise, ki bodo v neposredno pomoč prebivalcem določenega območja, stanovanjske skupnosti itd. Sem sodijo otroški vrtci, servisi za splošno raznih aparatov za gospodinjstvo, servisi za pomoč gospodinjstvom pri čiščenju stanovanj in podobno. Skratka ustanovljati je potrebno take servise, ki so ljudem potrebni in jih bodo zato brez dvoma tudi podprli.

Vse drugače pa je treba razmišljati ob ustanavljanju raznih obrtnih servisov. — Praksa je marsikje že pokazala, da takji servisi nimajo bodočnosti. Delavci v takih servisih so z orodjem in stroji, ki so jih imeli na

razpolago, preprosto začeli delati za trg. Ponekod so pod splošnim pojmom servisov ustanavljali čevljarke, brivske in druge obrtne delavnice. Toda uslug teh servisov so se posluževali prebivalci nasploh in ne samo iz določene skupnosti, ki je servis vzdrževala. Vsakdo je zaradi cenejših uslug na tak način izkoriščal stanovanjsko skupnost, kar ni prav. Skratka, take obrtne delavnice morajo sloneti na ekonomskem računu, morajo biti rentabilne, sposobne, da amortizirajo dana sredstva, da svoje delavce nagradujejo stimulativno kot druga podjetja itd. — Napačno je, da skupnosti podpirajo obrtne delavnice zato, da so cene obrtnih uslug nižje. Tako se ne bo povzela osebni standard prebivalcev. Kolikor več denarja dajejo namreč skupnosti za subvencioniranje obrti, toliko manj ga ostane za druge potrebe. — Podpiranje obrtnih delavcev pa ima lahko tudi druge nezaželene posledice. Slabi predvsem interes kolektiva za smotnejše gospodarjenje in večjo delovno storilnost.

Negospodarske investicije v kranjski občini

Nezmanjšani tempo

tudi v letu 1960 - Potrebna bo pomoč podjetij in mladine

Spiro naglega gospodarskega razvoja in s tem v zvezi velikega priliva delavcev, je stanovanjski problem v Kranju — morda bolj kot kjerkoli — izredno pereč. Hkrati pa se je seveda v zadnjih letih nakopičilo mnogo komunalnih problemov, ki jih bo treba kar se da hitro rešiti. Nič čudnega torej, da so negospodarske investicije v občini iz leta v leto večje.

Trenutno je v izgradnji veliko stanovanjsko naselje na Zlatem polju. Razen tega gradijo na Planini 8-letko »Staneta Zagarja«, v starem delu mesta urejajo tržnico, ob Golniški cesti gradijo pekarno, na ekonomiji Kranj urejajo rastlinjake, ob novem Zdravstvenem domu se začeli graditi zobna ambulanta, na Savskem logu pa zimlanto, na Savskem logu pa zimlanto, na Savskem logu pa zimlanto, ki bo predvideno

ma otvorjeno že ob občinskem prazniku — 1. avgusta. Gradijo tudi zasavski vodovod in ga bodo letos zgradili nekako do Smlednika. Temelji za novo kino dvorano so tudi že izkopani, razen tega pa gradijo tudi nekaj manjših objektov na podeželju.

Letos pa bodo razen stanovanj začeli na novo graditi naslednje objekte: telovadnico pri šoli »Lucijana Seljaka« v Stražišču, 8-letko v Senčurju, povečali bodo šolo v Goričah in adaptirali nekatere druge šole v občini. Ob Zdravstvenem domu bodo začeli graditi novo porodnišnico in bolnišnico za ginekologijo. Končno bo Kranj — baje se to leto — dobil novo lekarno, na podeželju pa bodo zgradili dve zdravstveni postaji. Dopolnili bodo tudi mestno vodovodno omrežje in začeli graditi vodovod Kovor—Podbrezje—Struzevo. Skupaj s podjetjem za PTT promet v Ljubljani bodo obnovili celotno telefonsko omrežje. Med gospodarskimi investicijami komunalnega značaja pa je zlasti treba omeniti rekonstrukcijo mlekarne in klavnice. Vse kaže, da bodo letos začeli graditi tudi nov športni stadion ob kopališču.

BRALCI NAM PIŠEJO Kaj naj ukrenemo?

Zvedeli smo, da bodo asfaltirali cesto iz Zabeznice do Zupca, to je nekdanjo državno cesto, vendar tega nikakor ne moremo verjeti.

Mnenja smo, da je druga cesta, ki vodi iz Zabeznice skozi Breznico, Doslavce, Smokuč, Rodine, Poljce do Begunj in je zaradi velikega prometa v zelo kritičnem stanju, mnogo bolj potrebna po pravila. Po tej cesti vozijo vsi delavski avtobusi, ki prevažajo prebivalce teh vasi v službo in nazaj. Nekateri vasi so od železniške postaje oddaljene tudi po eno uro. S tezažo smo dobili nekaj prometnih zvez z avtobusi. Danes pa že

prevozniki podjetje Transturnist iz Škofje Loke zaradi slabe ceste skozi vasi preusmerja svoj promet na staro državno cesto. Ugodno zvezo z Ljubljano smo že izgubili. Podjetje Transturnist napoveduje isto za delavske avtobuse.

Prebivalci vseh teh vasi se ogroženo sprašujemo, ali res nismo toliko vredni, da bi nam uredili cesto skozi vas za splošni promet. Zadnji ukrep, po katerem bodo namenjeni teži oddanih pridelnikov, zanemarjanje obdelave zemlje in vzreje živine ter škodljivost v kmetijstvu. Končno so odpravljena tudi kazniva dejanja izpodkopavanja zadrage in kršitev prostovoljnosti članstva v zadrugi, ki so bila vnešena v kazenski zakonik v zvezi z ustanavljanjem kmetijskih delovnih zadrug.

Na drugi strani pa je dosedanja praksa pokazala nekatere škodljive delovanja v našem gospodarstvu, ki jih je bilo potrebno vnesti v novelo kazenskega zakonika kot nova kazniva dejanja. Razen tega so bili tudi opisi nekaterih kaznivih dejanj precizirani v skladu s potrebo prakse.

Pri kaznivem dejanju nevestnega gospodarskega poslovanja je na novo postavljen objektivni pogoj za to kaznivo dejanje, ki je v tem, da mora premoženjska škoda, ki je nastala pri gospodarski organizaciji zaradi tega kaznivega dejanja, presegati 100.000 din. Sam opis pri tem kaznivem dejanju vsebuje nekatera ravnanja, s katerimi je možno napraviti to kaznivo dejanje, prav tako pa je sedaj možno to kaznivo dejanje izvesti tudi iz malomarnosti in ne več samo iz naklepa, kot je bilo to do sedaj.

V praksi je bilo več primerov, ko so nekatera podjetja šla v likvidacijo zaradi lahkotnega poslovanja odgovornih oseb. S tem je bila vsekakor prizadeta škoda naši skupnosti. Novela kazenskega zakonika vsebuje zaradi tega novo kaznivo dejanje — povzročitev prisilne likvidacije. To kaznivo dejanje zakrivi odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki ve, da je postala gospodarska organizacija nezmožna plačila, pa izplača dolg ali kako drugače namenoma spravi kakšnega upnika v ugodnejši položaj in s tem oškoduje druge upnike gospodarske organizacije. Strojce se kaznuje tista odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki ve, da je postala gospodarska organizacija nezmožna plačila, pa z namenom, da bi izigrala ali oškodovala upnike, prizna neresnično terjatev, sestavi lažno pogodbo ali s kakšnim drugim goljufivim dejanjem oškoduje upnike gospodarske organizacije.

Praksa je pokazala, da so odgovorne osebe v gospodarskih organizacijah kaj pogosto zlorabljale pooblastila, ki jih imajo v zvezi z upravljanjem družbenega premoženja, ki je dano v upravljanje gospodarskim organizacijam. Ta pooblastila so se zlorabljala na razne načine. Istočasno so se s tem novim kaznivim dejanjem zlorabe pooblastil v gospodarstvu obsegale še razne druge oblike škodljivega poslovanja v gospodarskih organizacijah. Tako se sedaj po tem kaznivem dejanju kaznuje odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki z namenom, da bi pridobila protipravno premoženjsko korist za gospodarsko organizacijo, v kateri je zaposlena za kakšno drugo gospodarsko ali družbeno organizacijo, ali za politično teritorialno enoto, ustvari ali ima nedovoljene sklade v državi ali v tujini, ali s tem, da napravi listine z neresnimi vsebinami, s krivičnimi bilancami, cenitvami ali inventuro ali s kakšnim drugim lažnivim prikazovanjem ali prikrivanjem dajatev protipravno pridobiva ali skupnosti sredstva ali uporablja sredstva, s katerimi razpolaga proti njihovemu namenu, ali kako drugače huje prekrši pooblastila glede upravljanja družbenega premoženja. V posebno hudih primerih zaradi tega dejanja se storilec huje kaznuje.

Družbena prehrana v Kranju

Centralna menza

je nujno potrebna - V tovarnah zadovoljivo

Sanitarna inšpekcija pri Občinskem ljudskem odboru v Kranju in okrajni Zavod za napredek gospodinjstva sta pred kratkim pregledala vse obratne menze po kranjskih industrijskih podjetjih in obrate družbene prehrane v Kranju. Obiskali so Tiskanino, Iskro, Planiko, Inteks, IBI, Savo, Spik, Projekt, Kranjsko gradbeno podjetje, vrtec Tugomir Vidmar, Dom šolske mladine, Dijaški dom na Zlatem polju, Vajenski dom, Industrijsko gumarsko šolo, Ljudsko kuhinjo, privatno menzo Marije Kmetič, restavracijo Park, Jelen in Evropo. Obiskali pa bodo še menze in obrate družbene prehrane na Golniku in v Predvdvoru.

Iz razgovora s tovariščico Rotovo na Zavodu za napredek gospodinjstva vam posredujemo nekaj misli in ugotovitev iz posameznih obratov družbene prehrane in menz v Kranju.

Vsi obrati družbene prehrane v kranjskih tovarnah so razmeroma dobro oskrbovani, ker zanje skrbijo tovarne. Od vseh je najbolj urejena menza v Tiskanini, kjer imajo nove, sodobno opremljene prostore, ki so jih odprli pred dobrim mesecem in pol. Na dan izdajo približno 1200 toplih malic in okoli 120 kosil. Abonent si strežejo sami in sami tudi pospravijo za seboj. Topli obrok stane le 40 dinarjev, ostale stroške (režije, skle) krije podjetje.

V Inteksu nameravajo letos graditi nove prostore za obratno menzo, vendar kljub temu, da so sedaj še v starih, imajo le-te okusno urejene, pa tudi hrana je dobra. V tej menzi se hranijo tudi delavci iz Standarda, Zvezde in Kovinarja. Tudi v Savi, kjer izdajo le tople obroke, imajo sicer skromne, a zelo lepo urejene prostore, predvidevajo pa, da bodo na Gaštelju že letos gradili novo menzo. Medicinska sestra in HTZ komisija stalno kontrolirata, prav tako kot v Tiskanini, kjer jo tudi vsak dan pregleda zdravnik ali medicinska sestra. V podjetju IBI izdajajo tudi le tople obroke. S prostorom so zelo na tesnem. Jedilnico uporabljajo tudi za razne sestanke. V kratkem nameravajo prirediti z gradnjo nove kuhinje.

Slabše je v Spiku, kjer izdajajo le tople malice. Prostori so zelo slabo urejeni, predvsem niso čisti. Vhod vanje je neposredno z dvorišča. Sanitarna

inšpekcija in Zavod za napredek gospodinjstva sta podjetju naročila, da morajo do avgusta letos vse pomanjkljivosti odpraviti.

Precej problematična je menza v »Iskri«, ki je kombinacija obrata družbene prehrane in restavracije, nad čemer se abonent včasih pritožuje. Tu se hranijo tudi gojenci Industrijske kovinarske šole. Nujno bi bilo, da bi imela Iskra v tovarniških prostorih samo samostojen obrat družbene prehrane. Potem bi verjetno tudi marsikatera sedanje pritožbe abonentov odpadle.

Kranjsko gradbeno podjetje ima menzo s celodnevno preskrbo za svoje delavce v prostorih bivše gostilne »pri Bekselnu«, vendar predvidevajo, da se bodo do 1. maja že preselili v nove prostore v Struzevem. Tudi v Projektivni menzi na Zlatem polju imajo delavci celodnevno preskrbo, tople malice pa razvažajo tudi po gradbiščih.

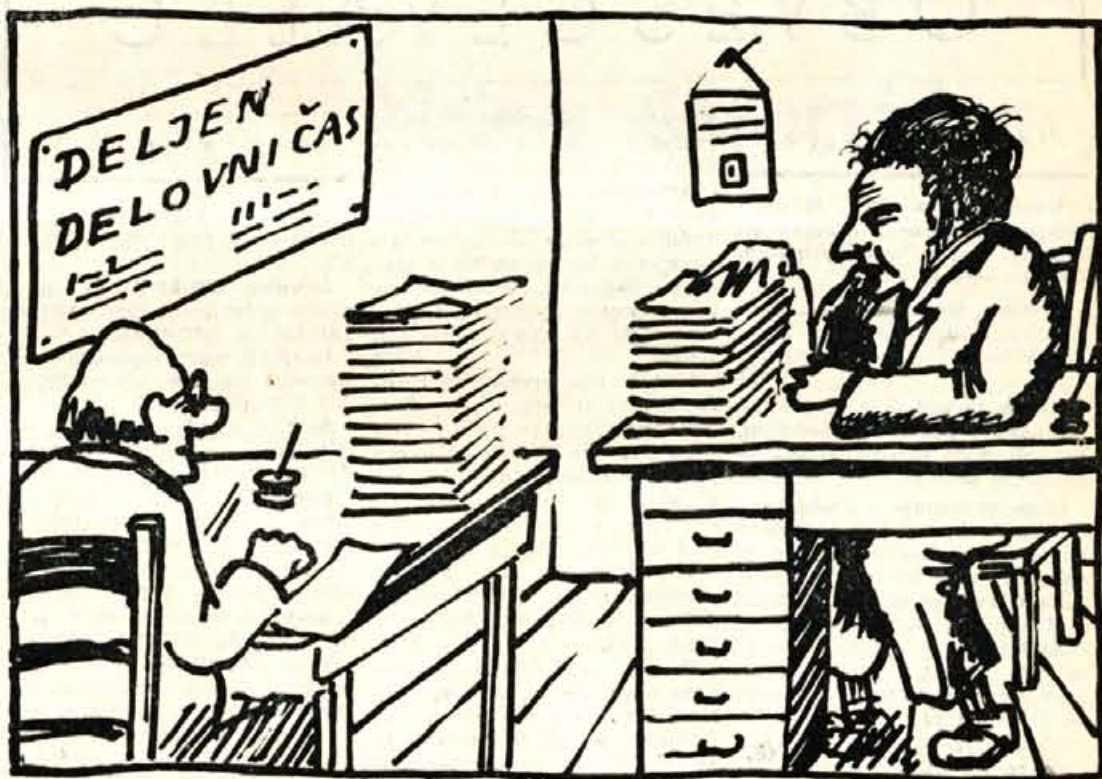
Medtem ko je stanje v obratnih menzah v kranjskih industrijskih podjetjih razmeroma zadovoljivo, pa je komisija odkrila precej slabše stanje v splošnih obratih za družbeno prehrano v Kranju, predvsem glede kapacitet. Ljudska kuhinja je preobremenjena: njena kapaciteta je 150 abonentov, ima jih pa 300 in celo več. Sicer je pa lepo urejena. Hrana je dobra tudi v privatni menzi Kmetič Marije. V restavraciji

Park jim primanjkuje predvsem prostorov za kuhinjo in skladišče, medtem ko za drvarnico v kleti sploh ni prostora. Prav tako so zelo utesnjeni kuhinjski prostori pri Jeleni, v hotelu Evropa, medtem ko so pri Mayerju nujno potrebni preureditve.

Za šolsko mladino je glede prehrane dobro poskrbljeno v Dijaškem domu na Zlatem polju, kjer imajo veliko in lepo urejeno kuhinjo ter jedilnico, vendar jo nameravajo še razširiti. Zelo na tesnem pa so v Domu šolske mladine pri Peterlinu, kjer je kuhinja zelo majhna, brez vsakršnih sodobnih tehničnih pripomočkov. Kuhajo za vrtec »Kekec« pri Vodovodnem stolpu in za šolske otroške vrte na Planini. Zelo na tesnem so tudi v vrtcu Tugo Vidmar, v Vajenskem domu in v Industrijski gumarski šoli, kjer so prostori v starih barakah že zelo slabi.

Splošna ugotovitev Sanitarne inšpekcije ObLO Kranj in Zavoda za napredek gospodinjstva je bila, da bo v Kranju nujno treba misliti na sodobno in dovolj veliko centralno menzo, povedali pa so nam tudi, da bi bilo verjetno precej interesentov za dietno menzo.

Medtem ko je stanje po tovarnah, kjer za obratne menze skrbijo sindikati in upravni odbori, razmeroma dobro — nekatere pomanjkljivosti bo treba še odpraviti —, pa za ostale ni v zadostni meri poskrbljeno.



Zaposlovanje in deljeni delavnik

»Veš, Jaka, Janezu pa vedno bolj zavidam.«
»Ker dela v posredovalnici za delo!«

Novela kazenskega zakonika

Kazniva dejanja zoper narodno gospodarstvo in vradno dolžnost

V poglavju kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo in zoper uradno dolžnost vsebuje novela kazenskega zakonika precej sprememb, katerih vzroke smo navedli že v prejšnjih člankih.

Na prvem mestu je omeniti, da je v poglavju kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo cela vrsta kaznivih dejanj, ki nimajo v obdobju delavskega upravljanja in tržne samostojnosti podjetij več osnove za nadaljnji obstoj. Tako so odpadla dosedanja kazniva dejanja: izdelovanje neuporabnih izdelkov, razpečevanje slabih izdelkov, škodljivo trgovsko poslovanje in nedovoljeno zamenjavanje in prodajanje. Daje je odpadlo kaznivo dejanje kršitev prepovedi prometa z nepremičninami, ker so bili ukinjeni predpisi, ki so zahtevali posebno dovoljenje za prenos nepremičnin. Z odpravo racioniranja živil in obveznega odkupa so odpadla tudi kazniva dejanja

kratiranja ali pritrgovanja zagotovljene preskrbe, neizpolnitev obvezne oddaje kmetijskih pridelkov, dajanje krivih podatkov, ki so v zvezi z oddajo in umetno povečanje teže oddanih pridelkov, zanemarjanje obdelave zemlje in vzreje živine ter škodljivost v kmetijstvu. Končno so odpravljena tudi kazniva dejanja izpodkopavanja zadrage in kršitev prostovoljnosti članstva v zadrugi, ki so bila vnešena v kazenski zakonik v zvezi z ustanavljanjem kmetijskih delovnih zadrug.

Na drugi strani pa je dosedanja praksa pokazala nekatere škodljive delovanja v našem gospodarstvu, ki jih je bilo potrebno vnesti v novelo kazenskega zakonika kot nova kazniva dejanja. Razen tega so bili tudi opisi nekaterih kaznivih dejanj precizirani v skladu s potrebo prakse. Pri kaznivem dejanju nevestnega gospodarskega poslovanja je na novo postavljen objektivni pogoj za to kaznivo dejanje, ki je v tem, da mora premoženjska

škoda, ki je nastala pri gospodarski organizaciji zaradi tega kaznivega dejanja, presegati 100.000 din. Sam opis pri tem kaznivem dejanju vsebuje nekatera ravnanja, s katerimi je možno napraviti to kaznivo dejanje, prav tako pa je sedaj možno to kaznivo dejanje izvesti tudi iz malomarnosti in ne več samo iz naklepa, kot je bilo to do sedaj.

V praksi je bilo več primerov, ko so nekatera podjetja šla v likvidacijo zaradi lahkotnega poslovanja odgovornih oseb. S tem je bila vsekakor prizadeta škoda naši skupnosti. Novela kazenskega zakonika vsebuje zaradi tega novo kaznivo dejanje — povzročitev prisilne likvidacije. To kaznivo dejanje zakrivi odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki ve, da je postala gospodarska organizacija nezmožna plačila, pa izplača dolg ali kako drugače namenoma spravi kakšnega upnika v ugodnejši položaj in s tem oškoduje druge upnike gospodarske organizacije. Strojce se kaznuje tista odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki ve, da je postala gospodarska organizacija nezmožna plačila, pa z namenom, da bi izigrala ali oškodovala upnike, prizna neresnično terjatev, sestavi lažno pogodbo ali s kakšnim drugim goljufivim dejanjem oškoduje upnike gospodarske organizacije.

ne plačila, ali opušča pravočasno uveljavitev terjatev in s tem povzroči likvidacijo gospodarske organizacije. Dejanje je kaznivo tudi takrat, če je storjeno iz malomarnosti.

Nadalje so bili tudi v naši praksi primeri, ko so se v teku likvidacije gospodarske organizacije favorizirali nekateri upniki z izplačevanjem njihovih terjatev. To je privedlo do zmanjšane likvidacijske mase in s tem oškodovalo ostale upnike, ki so pričakovali vsaj delno poravnavo svojih terjatev iz likvidacijske mase. Da bi se te stvari preprečile, imamo sedaj kaznivo dejanje — oškodovanje upnikov. Kaznuje se odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki ve, da je postala gospodarska organizacija nezmožna plačila, pa izplača dolg ali kako drugače namenoma spravi kakšnega upnika v ugodnejši položaj in s tem oškoduje druge upnike gospodarske organizacije. Strojce se kaznuje tista odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki ve, da je postala gospodarska organizacija nezmožna plačila, pa z namenom, da bi izigrala ali oškodovala upnike, prizna neresnično terjatev, sestavi lažno pogodbo ali s kakšnim drugim goljufivim dejanjem oškoduje upnike gospodarske organizacije.

Praksa je pokazala, da so od-

govorne osebe v gospodarskih organizacijah kaj pogosto zlorabljale pooblastila, ki jih imajo v zvezi z upravljanjem družbenega premoženja, ki je dano v upravljanje gospodarskim organizacijam. Ta pooblastila so se zlorabljala na razne načine. Istočasno so se s tem novim kaznivim dejanjem zlorabe pooblastil v gospodarstvu obsegale še razne druge oblike škodljivega poslovanja v gospodarskih organizacijah. Tako se sedaj po tem kaznivem dejanju kaznuje odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki z namenom, da bi pridobila protipravno premoženjsko korist za gospodarsko organizacijo, v kateri je zaposlena za kakšno drugo gospodarsko ali družbeno organizacijo, ali za politično teritorialno enoto, ustvari ali ima nedovoljene sklade v državi ali v tujini, ali s tem, da napravi listine z neresnimi vsebinami, s krivičnimi bilancami, cenitvami ali inventuro ali s kakšnim drugim lažnivim prikazovanjem ali prikrivanjem dajatev protipravno pridobiva ali skupnosti sredstva ali uporablja sredstva, s katerimi razpolaga proti njihovemu namenu, ali kako drugače huje prekrši pooblastila glede upravljanja družbenega premoženja. V posebno hudih primerih zaradi tega dejanja se storilec huje kaznuje.

Zaradi večje zaščite zemljišč, ki so družbena last, imamo novo kaznivo dejanje — protipravno zavzetje zemljišča, ki je družbena last. Zaradi tega kaznivega dejanja se kaznuje tisti, kdor protipravno zavzame zemljišče, ki je družbena last, za težji primer pa gre tedaj, če je zavzeto zemljišče del varovalnega gozda, narodnega parka ali kakšnega drugega gozda, ki ima poseben namen.

Prejšnje kaznivo dejanje: krivo zaznamovanje blaga ima sedaj nov naslov — preslepitev kupcev. Dosedanja naslov ne bi odgovarjal več sedanjemu opisu tega kaznivega dejanja, ki določa, da se kaznuje tisti, kdor z namenom, da bi preslepil kupce, razpečava izdelke z označbo, v kateri so podatki, ki ne ustrezajo vsebini, vrsti, izvoru ali kakovosti izdelka, ali razpečava izdelke, ki niso toliko težki ali takšne kakovosti, kot se pri njih navadno domneva, ali razpečava izdelke brez označbe o vsebini, vrsti, izvoru ali kakovosti izdelka, če je taka označba predpisana. Prav tako se kaznuje, kdor z namenom, da bi preslepil kupce, lažno objavi, da je znižana cena blaga, ali da se blago razprodaja, ali da se bodo cene zvišale, ali uporablja kakšno drugačno očitno lažno reklamo.

IZ NAŠIH KRAJEV

PLENUM OKRAJNEGA
ODBORA SZDL

Jutri, v četrtek, 3. marca, ob pol devetih dopoldne bo v dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj plenum Okrajnega odbora Socialistične zveze. Na plenumu bodo delegati razpravljali o nalogah Socialistične zveze pri izvrševanju družbenega plana za leto 1960.

Dobra udeležba

Doslej so v jeseniški občini imeli že 39 občinskih zborov sindikalnih podružnic, od skupaj 51. Značilno za letošnje zbreje je, da so boljše obiskani kot prejšnja leta. Na dosedanjih zboreh so največ govorili o nagajevanju, zlasti v javnih službah, nadalje o obrti in trgovini in o nadaljnjem razvoju teh pomembnih panog ter o vprašanih preskrbe Jesenic s kmetijskimi in drugimi pridelki.

-k

27% VOLILNIH UPRAVIČEN-
CEV SODELUJE V DRUŽBE-
NEM SAMOUPRAVLJANJU IN
ORGANIZACIJAH

Na minuli občinski konferenci SZDL na Jesenicah je bilo poudarjeno, da sodeluje v raznih organih družbenega samoupravljanja, raznih organizacijah in društvih 4655 volivcev, kar pomeni 27% volilnih upravičencev.

V vseh družbeno-političnih organizacijah in društvih je registriranih 52.528 članov. To pomeni, da je vsak prebivalec od 7. leta starosti dalje članen v 2,1 organizaciji. V političnih organizacijah je članenih 38.647

ljudi, pionirske organizacije pa vključujejo 3.222 otrok itd.

-k

USTANOVNI OBČNI ZBOR
ZVEZE INŽENIRJEV
IN TEHNIKOV

Kranj, 1. marca.

Včeraj popoldne je bil v prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj ustanovni občni zbor občinske Zveze inženirjev in tehnikov. Razen številnih članov je obnemu zboru prisostvoval tudi predsednik ObLO Kranj tovariš Franc Puhar.

O delu iniciativnega odbora je poročal inž. Ernest Vršec, ki je med drugim prebral tudi pravila Zveze in jih je občni zbor tudi sprejel.

V živahni razpravi je sodelovalo precej govornikov, ki so predvsem poudarili strokovno pomoč za še hitrejši napredek gospodarstva v kranjski komunici. Govorili pa so tudi o sodelovanju s Klubom gospodarstvenikov v Kranju.

-k

MLADI BODO GRADILI
ŠPORTNE OBJEKTE

V ponedeljek jutraj je odpotovala na traso avtomobilske ceste »Bratstvo - enotnost« XI. mladinska del. brigada »Stane Zagorja«, ki se bo za dva meseca nastanila v naselju »Borisa Kidriča« v Leskovcu. Sestavlja jo delavska in kmečka mladina z vse Gorenjske, pokroviteljstvo nad brigado pa je prevzela tovarna »Tiskarica« iz Kranja.

Na okr. komiteju LMS Kranj smo zvedeli, da so obveznosti mladine kranjskega okraja do zvezne delovne akcije letos manjše kot so bile lani, da pa

so se zato odločili za večje število lokalnih delovnih akcij, v katerih bodo mladi gradili predvsem športne objekte. — V vseh občinah predvidevajo take občasne akcije. V Kranju bodo na primer gradili športni stadion, razen tega predvidevajo brigado tudi za izdelavo opeke za mladinski dom v Kranju, v Radovljici športno igrišče itd. Letos bosta predvidoma odšli na gradnjo avtomobilske ceste »Bratstvo - enotnost« z Gorenjske še dve brigadi, in sicer še ena delavsko-kmečka, ki bo odšla na traso v začetku maja in bo delala dva meseca, in srednješolska, ki bo pomagala graditi cesto med počitnicami.

ZANIMIVA PREDAVANJA

BLED — Od 4. do 11. marca se bodo v krajih Blejske občine zvrstila predavanja o sodobni vzgoji mladine. Predavali bodo prosvetni delavci, in sicer v sedmih krajih občine: na Bledu, v Gorjah, na Rečici, v Ribnem, v Zasipu, na Mlinem in na Bohinjski Beli. Predavanja je pripravila Delavska univerza na Bledu. Ista ustanova prireja tudi 3-mesečni seminar za mladince. Začel se bo v prvih dneh marca in bo trajal do srede maja meseca.

PRAZNOVANJE DNEVA ŽENE

BOH. BELA — Letošnji jubilejni praznik žena bodo v Boh. Beli posebno lepo počastili. — Pionirska in mladinska šgalska skupina pripravljata za uprizoritev igrice Kristine Brenkove »ČAROBNA PALIČICA«. Najmlajši pionirji in člani Podmladka šole na Boh. Beli pa bodo razveselili matere na praz-

Gospodarske vesti

● **Kmalu bodo v Kaštel-skem zalivu pri Splitu uredili sodobno oskrbovalno postajo za preskrbo domačih in tujih ladij z gorivom ter za pranje in čiščenje ladij.**

● **Največji proizvajalec cementa v državi — združene tovarne dalmatinske industrije — na katere odpade v naši proizvodnji 40 %, bodo letos proizvedle 50.000 t cementa več kot lani.**

● **Elektroindustrija Jugoslavije bo letos povečala svojo proizvodnjo za 30 %, pa tudi delovna storilnost v tej industriji naj bi bila za 7,5 % višja kot lani.**

● **Zemunska tovarna farmacevtskih izdelkov Galenika se zadnje čase vedno bolj uveljavlja tudi kot proizvajalec kemičnih izdelkov. Pred**

kratkim je začela izdelovati akrilne plošče, ki smo jih doslej izključno uvažali in jih poznamo pod imeni pleksi steklo, perpleks itd. Te plošče uporablja zlasti letalska industrija, pa tudi industrija motornih vozil.

● **Beograjsko podjetje »Energoprojekt« je prevzelo v Burmi nova projektantska dela. Gre za namakanje doline Prome, kjer bodo zgradili več jezov in prekopov za namakanje okrog 50.000 ha zemlje.**

● **Skupini strokovnjakov v Zavidu za poljedelstvo v Zagrebu je uspelo po desetih letih proučevanj pridobiti tri nove sorte hibridne koruze. Te sorte se odlikujejo po večjem hektarskem donosu, pa tudi po boljši odpornosti proti boleznim. Če se bodo dobro obnesle tudi v praksi, bodo**

to koruzo sejali predvsem v zahodnih delih Hrvatske.

● **V Makarski je začela redno proizvajati najmodernejša oljarna v naši državi, ki bo proizvajala najboljše kakovostne oljane olja. Letos naj bi to podjetje predelalo 100 vagonov oliv, proizvodnja olja pa naj bi dosegla 50 vagonov.**

● **Z dograditvijo daljnovežnega Kruševca — Kosovo se je vključil elektroenergetski sistem Makedonije v 110 kV elektroenergetsko omrežje države.**

● **Za spomladanski Zagrebški velesejem se je doslej prijavilo že več inozemskih podjetij iz Madžarske, Zahodne Nemčije, Italije, Švice, Avstrije in Anglije. V teku so razgovori z razstavljalci iz Vzhodne Nemčije in še iz nekaterih drugih držav.**

MLADA RAST

Lisica in volk

Zadavila je lisica petelina in sedla pod grm, da bi se poslaskala z njim. Glej — od nekod se je prav ta bip vzel volk.

»Eh, ravno zdaj ga je bilo treba!« se razjezi lisica in si beli glavo, kako bi se ga znebila.

»Dobrodošel, boter,« pomahlja z repom. »Pravkar sem mislila poslati pote. Kosilo je pripravljeno, samo, smola, soli mi je zmanjkalo. Petelina pa brez soli ne moreš postaviti na mizo. Ves gozd bi se nama smejal. Ne bi, prijatelj, skočil po sol, kaj?«

»Ne, ne, lisica, tudi brez soli ga pospravim,« odgovori volk, stopi s taca na petelina in ga prične trgati.

Lisici se je od jeze kar zavrtelo v glavi. Kaj takega še svoj živ dan ni doživela.

»Razbojnik!« zakriči. »Nobene vesti nimas. Tako mi vračš dohoto, nevaležnost! Ali te mar nisem jaz naučila z repom loviti ribe, ali mar nisem že oddavna tvoja botra?«

Srdi se lisica, teka okrog volka, a lotiti se ga ne upa.

Ko je videla, da je volk pogoltnil obe perutnici in načel tudi bedra, zajoče: »Ali je to kakšna pravica, kakšna postava?«

»Ah, botra, botra,« se zasmije volk, »pa prav tebi pritiče govoriti o pravici.«

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Naprošamo vse tiste, ki sprasujejo v oglasnem oddelku za naslove, naj s seboj prinesejo številko oglasa.

Prodajno motorno kolo, NSU 350 ccm, s sprednjim in zadnjim teleskopom. Visoko 60, Senčur 731

Kupim moped na zaganjač, po možnosti z dvodelnim sedežem, nov ali malo rabljen. Naslov v oglasnem oddelku 734

Lepo stanovanje v Kranju nudim poštini delavki, ki dela v popoldanski izmeni. Naslov v oglasnem oddelku 708

Na Okrajnem odboru ZB NOV v Kranju se nahajajo usnjene rokavice, ki jih je nekdo v jeseni 1959 pozabil. Lastnik prejme rokavice na OO ZB NOV — soba 51, II. nadstropje 744

Desno rjavo rokavico, izgubljeno, dobi lastnik v Crngrobu 4

Prodajam lepe bukove plohe, 500 milimetrov. Naslov v oglasnem oddelku 745

Moped, italijanski, na 3 prestave, odlično, prodajam. Ogled v nedeljo dopoldan. Praprotnik, Brezje 52, telefon 293 od 8. do 12. in od 14. do 17. ure 746

Prodajam brejo kozo, dobra mlekarica, Cegelnica 10, Naklo 747

Prodajam 2 prašiča po 60 kilogramov težka in plemensko telico, Sp. Brniki 37, Ceklje 748

Prodajam čebelo, 13 AZ, in dva prašička na 4 sate z lanskimi maticami in zadostno zalogo hrane. Metod Legat, Naklo 100 pri Kranju 749

Prodajam NSU Primo III s prevoznimi 5000 km. Poljane 64, Sentvid nad Ljubljano 750

Kupim zlato za zobe, najkasneje do 7. marca. Naslov v oglasnem oddelku 751

Iščem upokojenko ali upokojenca za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglasnem oddelku 752

Tovarnišku nudim delavcu ali upokojenemu nudim stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku pod »Golnik« 753

Tovarniška delavka, ves dan odsotna, išče sobico ali gre za sostanovanko. Naslov v oglasnem oddelku 754

Tovarniški delavki nudim hrano in stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelku 755

Hrano in stanovanje nudim tovarniškemu delavcu. — Ostalo po dogovoru. Naslov v podružnici »Glasu Gorenjske« — Turistično društvo Tržič 756

Mirno dekle srednjih let s hišo, želi poročiti moškega njenih let z nekaj denarja, da bi ji

kino

Jesenice »RADIO«: 3. in 4. marca ruski film »IVAN GROZNI« I. del.

Jesenice »PLAVŽ«: 3. in 4. marca argentinski film »ANDALUZIJSKA LJUBEZEN«.

Dovje: 3. marca ameriški barv. cinemascop film »OD PEKLA DO TEXASA«.

Bled: 4. marca ob 20. uri ameriški barv. cinem. film »DOBRO JUTRO, GOSPODIČNA DOVE«.

Radovljica: 3. marca ob 20. uri japonski film »ZRTVOVANA DEKLETA«; 4. marca ob 20. uri italijanski zgodovinski barvni cinemascop film »HERKULES«.

Kropa: 3. marca ob 19.30 jugoslovanski film »SAMO LJUDJE«.

Kranj »STORŽIČ«: 2. marca ob 10. uri matineja ameriškega vstavanja filma »LJUBEZEN POPOLDNE«, 3. marca ob 10. uri matineja italijanskega barvnega filma »SIMFONIJA LJUBEZNI«; 2., 3. in 4. marca ob 15., 17.40 in 20.10 ter 4. marca ob 10. uri dopolne premiera amer. barvnega cinemascop filma »MOŽ V SIVI OBLEKI« — igrajo: Gregory Peck, Marisa Pavan. Zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana.

Primskovo »TRIGLAV«: 3. marca ob 18. in 20. uri ameriški vstavanja film »LJUBEZEN POPOLDNE«.

Stražišče »SVOBODA«: 2. marca ob 18. in 20. uri italijanski barvni film »SIMFONIJA LJUBEZNI«.

Naklo: 2. marca ob 20. uri ameriški vstavanja film »LJUBEZEN POPOLDNE«.

Škofja Loka »SORA«: 4. marca francosko-jugoslovanski cinemascop film »ČUVAJ SE LA TUR«.

Domžale: 2. in 3. marca barvni češki film »KJE IN KAM«; 4. marca nemški barvni film »POT V RAJ« — predstava v sredo in četrtek ob 18. in 20. uri, v petek pa ob 20. uri.

Kamnik »DOM«: 2. in 3. marca jugoslovanski film »SKOZI VEJE NEBO« — predstava v sredo ob 20. uri, v četrtek pa ob 17.15 uri. 4. marca ob 17. in 20. uri italijanski barvni cinemascop film »SKANDAL NA PLAZI«.

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

KRANJ

Sreda, 2. marca ob 17. in 20. uri Rob: DESETI BRAT — izv. Priredj. Delavski oder iz Ljubljane.

nezgode

J. I. iz Kranja se je vrezala z nožem v levo dlan;

S. O. iz Suhe se je vrezal z britvijo v levo in desno zapest;

V. J. s Klanca je v restavraciji Park vrgel nekdo kozarec in ji hujo poškodoval čelo;

M. E. iz Kranja je nekdo pri pretepu v restavraciji Park prebil zgornjo ustnico;

A. M. iz Kranja je padel z motorjem in se huje ranil po obrazu;

V. K. iz Kranja se je vrezal v prst leve roke;

S. S. iz Kranja je padla na cesti in se ranila v glavo;

F. M. iz Bistrice je udaril hlood in ji poškodoval desno nogo;

M. P. je padel v službi in si poškodoval desni skočni sklep;

F. S. iz Orehovalj si je pri padcu prebil čelo;

A. S. s Kokrice je padla s kolesom in si poškodovala glavo in levi kol.



100 NAGRAD ZA NAROČNIKE »GLASU GORENJSKE«

Na slikki vidite še dva lepa dobitka, namenjena za nagradno žrebanje naročnikov »Glasu Gorenjske«. Mizico je poklonilo Medzadružno lesno industrijsko podjetje »Češnjica«, ki je znano po svojih kvalitetnih izdelkih, sanke pa trgovsko podjetje »Oprema« Kranj, ki vas vedno lahko postreže s pestrim izborom artiklov za široko potrošnjo.

In še opozorilo: nagradnega žrebanja se bo lahko udeležil vsakdo, ki bo do 5. marca vplačal naročnino za »Glas Gorenjske«. Kdor jo bo plačal za vse leto 1960, se bo žrebanja udeležil kar s trmei kuponi. Zato pohitite, samo ta teden imate še čas, da vam bo žreb dne 9. marca lahko določil, kakšen dobiček boste dobili.

Uredništvo in uprava

Bled v nedeljo

Vsak človek ima keke načrte za prost nedeljski dan. Tudi mi otroci. Nekateri gredo v kino, drugi na zamrzo ploščo Blejskega jezera, tretji gredo na grad ali pa si poiščejo miran kotiček v parku ter stikajo za drevjem za komaj vzniklim telohom.

Tudi Malči in jaz sva se namenili obiskati Bled, seveda če bo lepo vreme. Napovedovalec v radiu ni nič kaj dobro obelal. Toda vreme se je spreobrnlo in že zgodaj zjutraj je pokukala izza hribov velika, žareča krogla, sonce! Ali, bilo je mraz, da me je kar stresalo, ko sem sedela v pižami na oknu in občudovala — na oni strani sonce, na drugi pa čudovit, prekrasno ozarjen Triglav.

Bila je devet zjutraj, ko sva izstopili pri Park hotelu iz avtobusa. Prejšnji umirjeni koraki so se spremenili v tek, saj sva takoj hoteli stopiti na led in poskusiti, če je dovolj močan. Že sva obuli drsalke in glej, Malči je bila že na tleh! A komaj sem se ji srčno nasmejala, že sem jo posnemala. A ne mislite, nisva začelnici! Sicer pa

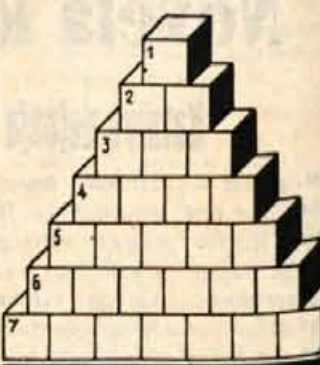
pravi pregovor: slab začetek, dober konec.

Hito je minilo dopoldne in ura je bila dvanaajsta. Po kosilu sva se spet vrnili na led. Koliko ljudi! Koliko drsalcev, motoristov, smučarjev, sankacev! Tu vidiš, kako mladi fantje trenirajo hokej, tam spet, kako se učijo v hitrostnem drsanju, pogled ti obstane na dekletu s kratkim krilcem in belimi čevlji na drsalcih. Pogledaš na to in ono stran, povsod motoristi, ki imajo za seboj dolgo vrsto drsalcev; tu se je ravno prevrnil motorist in vrsta spretnih drsalcev se je nesreče ognilo, nekaj jih je pa obležalo. Seveda pa so se veselili obrazov pobrali, se otresli snega ter nadaljevali z drsanjem.

Pričelo se je mračiti. Sele tedaj sem se zavedla, kako lepo je v mraku na ledu. — Toda treba je bilo iti domov. Nedelja je minila in avtobus je odpeljal. Dan je bil pri kraju, vtisi pa go ostali.

Lubi Ambrožič

Piramida



Samo vodoravno: 1. samoglasnik, 2. kemijski znak za radij, 3. vodna žival, 4. ribje jajčce, 5. tovarna v Kranju, 6. upodablajoči umetnik, 7. znanstven izraz za grlo.

UGANKA

Dolga kača v svet prodira, tu in tam ljudi pobira; piska, ko jih vse požre, a nobenega ne sne.

(MIA)

Jezike zemlje znam, učim nikdar se ne baham, molčim in vendar mnogo vem; molčim in vse povem marljivim, pridnim, vsem ljudem.

(EJUFU)

Potniške rakete

Kadar slišimo besedo raketa, si težko predstavljamo kaj drugega kakor satelite in v zvezi s tem polete v vesolje. Sovjetski strokovnjak za astronautiko profesor Petrovski pa je pred nedavnim objavil članek, v katerem pravi, da bodo rakete že v bližnji prihodnosti prevažale potnike in tovor tudi po našem planetu. Brzina teh raket bo takšna, da bo moč preleteti razdaljo nekaj tisoč kilometrov od Moskve do Južnega tečaja v dobri uri. Sovjetski znan-

stvenik se ukvarja tudi z gospodarsko vrednostjo takšnih poletov. Pravi, da bi krajše proge z raketami ne kazalo uvajati, ker bi bili takšni poleti preveč dragi. — Splačale bi se proge, ki bi bile daljše od 6000 kilometrov. Po njegovem mišljenju bi vožnja z raketo na tako dolgo razdaljo ne bila prav nič dražja od vožnje z reaktivnimi letali. Razen tega bi bilo potovanje z raketo neprimerno bolj udobno, hitro in bržkone tudi zanimivo.

Liliputanski atomski reaktor

Iz ZDA poročajo, da so po daljšem poskušanju naredili izredno majhen jedrski reaktor,

NOVA OPREMA

Za opremo novega beograjskega in zagrebskega civilnega letališča nam bo najmodernejša osvetljevalna naprava dobavila britanska tvrdka General Electric Overseas Services Co. Ltd., s katero so predstavniki Uprave civilnega letalstva v decembru leta 1959 sklenili pogodbo. Ta oprema za ti dve jugoslovanski letališči bo stala 75 tisoč dolarjev, s tem pa bosta obe odlično opremljeni pa bosta vzletanje in pristajanje letal.

Anekdota

POTEM PA SVA...

Pokojni profesor Pavel Grošelj je bil znan kot velik šalivec, pa tudi kot človek, ki ni zameril, če je dovitil šel na njegov račun.

Leta 1913 se je dogodilo to, kar bom povedal. Ciril - Metodova družba je poleti priredila cvetlični dan. Nabrani denar za cvetje je šel v korist družbe, ki je denar povrnila za zidavo šol v krajih, kjer je tujec hotel nasilno poturčiti naše ljudstvo. Cvetje so po ljubljanskih ulicah ponujale dijakinje in dijaki Liceja, učiteljica, državnice gimnazije in realke. Moja partnerica Anica je bila sramežljiva, redkobesedna dekle, pa bi se zaradi tega pri prodaji slabo odrezala, če ne bi jaz nabrusil svoj jezik.

Po 11. uri sva se z Anico znašla pod trančo. Prav na ovinku, kjer leneni proti mestnemu trgu, nama je padel v naročje pokojni profesor Pavle Grošelj.

»Prosim, gospod profesor, vzemite cvetico, prispevek gre v korist Ciril-Metodove družbe,« sem ponovil že sto in stokrat rabljeno besedo.

Profesor Grošelj je pogledal kotarico s cvetjem ter hudomušno dejal: »Pa to so ostanki; to je za krave!«

»Potem sva kar prav naletela,« sem na videz užaljen zavrnil dvotipnega profesorja.

Profesor je nato mirno segel v žep, dal v nabiralnik, ki sem ga nosil z desnico, 10 kron, zgrabil obroč cvetja ter dejal: »No, pa srečno!«

TOME SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Ratista



76.

»Jozelj, streljajte,« je dejal Herman z izrazom lačne zveri v očeh. »Streljajte! Skotatil se bo v prepad, našel ga ne bo nikdar nihče.« Grobna tišina je zavladala med njima, stari lovec je bil zaprepasčen. Doslej ni imel nikdar namena streljati človeka v hrbet, in to sedaj, ko se z vsako stopinjo bori za življenje. »Streljajte no!« To je bil ukaz gospodarja. Molče je prislonil puško na skalo in pomeril Boštjana. Mušica je pokrila črni tovor na Boštjanovih plečih in zaplesala. Roka je trepetala, Herman pa je pridržal dih v blaznem pričakovanju.



77.

Jozelj je še nekaj časa meril, potem pa je puško odložil. »Veste, daleč je in naravnost navzgor, če ga s prvim strelom zgrešim, živa ne prideva iz Stoga.« Zdal se je Herman zamislil. Drug drugega sta tipala z očmi, da bi uganila skrite misli. »Pa ga pustite,« je dejal Herman, ki ga je zaskrbelo za lastno kožo. Na grebenu je divji lovec še malo postal, potem pa je izginil kakor nenadni privid. Lovec sta si oddahnila. Sestopala sta celo večnost. Herman se je zaklel, da ne gre nikdar več v take skale, če jo le srečno odnese. Z nočjo sta bila v koči.



78.

Naslednji dan sta ležala v koči in lovila po varnih stezah pod stenami. Lovcu Boštjan ni šel iz misli, čutil je, da ga dekle ne bo lahko pozabilo. Sam bi mu jo kar dal, če Neža in vsa soseska ne bi bila proti. Herman pa je kar naprej govoril o Minki. »Lepo hčer imate Jozelj. Takih je še na Dunaju malo. Za nekaj let bi morala v mesto. Ko bi se vrnila, je ne bi spoznali.« »Dobra je. Najrajši pa gre v goro. Ni ji do mesta.«

»A, na lov?« Potem jo pa morava spomladi vzeti s seboj na petelina.« »Zimske gore pa niso za ženske,« je odvrnil Jozelj.

Z raketo „Saturn“ v vesolje

Po računih in predvidevanjih ameriških strokovnjakov naj bi nova raketa »Saturn«, ki jo gradijo že od lani, ponesla v vesolje tudi prvo posadko.

Raketa »Saturn«, katere dokončna izgradnja naj bi trajala še približno dve leti, bo opremljena kar z osmimi raketnimi motorji, ki bodo imeli skupno za milijon in pol funtov potisne moči. Ta moč in ostale zmogljivosti »Saturna« naj bi zadostovale, da bi raketa odnesla okoli Zemlje prvo vesoljsko postajo s posadko. Prav tako računajo, da bi »Saturn« ustrezal za izstrelitev meteoroloških postaj,

vesoljskih središč za zvezo z Zemljo in še raznih drugih naprav za raziskovanje vesolja, pa tudi bi služila na poti človeka globlje v vesolje. Razen tega pa raketi »Saturn« na drugi strani pripisujejo še eno »pomembno« sposobnost: kot projektil bi bila namreč sposobna ponesti atomsko orožje na veliko razdaljo.

Po vesteh iz ZDA tam v zadnjem času stremijo po združitvi velikih središč za konstrukcijo iz izgradnje raket, da bi tako čimprej dosegli in prehiteli Sovjete, ki so na tem področju doslej prav gotovo že precej pred njimi. S koncentracijo vseh raketnih strokovnjakov določenega tipa rakete računajo, da bi se jim posrečilo prednost strokovnjakov Sovjetske zveze zmanjšati ali pa jih morda celo prehiteti z izstrelitvijo prve človeške posadke v vesolje.

Razen rakete Saturn ameriški raketni strokovnjaki dogradjuje-

NAJDALJŠI NAFTOVOD NA SVETU

Ze letos bodo začeli graditi najdaljši naftovod na svetu, ki bo dolg okoli 45.000 kilometrov. Začetek tega naftovoda bo v bogatih naftnih področjih na jugu SZ, zaključek pri mestu Schvedet v Vzhodni Nemčiji. Nafta bo tekla po ceveh s hitrostjo 5 km/h.

Številke v proizvodnji avtomobilov

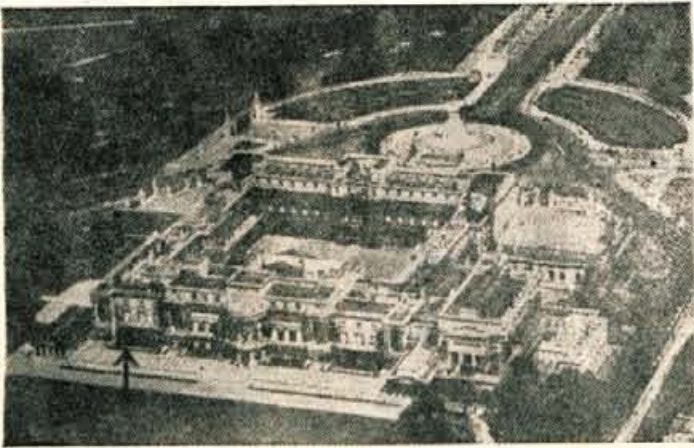
Lani je celotna svetovna proizvodnja prvič presegla proizvodnjo avtomobilov v ZDA. — Številke so naslednje: ZDA so leta 1959 izdelale 5.119.720 vozil, vse druge države na svetu pa 5.998.950, v proizvodnji avtomobilov sledi Združenim državam Amerike najprej Zah. Nemčija (1.503.600 avtomobilov), nato pa Anglija (1.350.000) in Francija (1.102.750).

Sistem »Radarvision«

Z odkritjem radarja je prevladalo mnenje, da je ta naprava alfa in omega v varnosti letalskega prometa. Pokazalo pa se je, da tudi ni brez svojih slabih strani, kar ji pač ne dovoljuje naziv popolnega in zanesljivega pomočnika sodobnemu pilotu. Tudi najbolj izpopolnjen sistem radarja še ni povsem zanesljiv in strokovnjaki s tega področja še daleč niso izrekli svoje zadnje besede. Dva med njimi sta neumorno iskala in študirala doslej najbolj popolne radaske sisteme, da bi našla še popolnejšo rešitev. Prizadevanje menda ni bilo zaman. Njuni izsledki so pokazali, da je možno izdelati poseben radarski sistem, ki bi lahko hkrati »opazoval« na vse strani in opozarjal pilota hitrih letal na nevarnost. Svoj izum sta profesorja krstila z nazivom »Radarvision« in pri dosedanjih poskusih je pokazal precejšnje

prednosti pred doslej najbolj znanim in popolnim radarjem.

»Radarvision«, z razliko od normalnega radarja, pokaže pilotu ne le določene objekte na zaslonu, pač pa celotno področje, tako da pilot natanko vidi, kaj se v določenih razdalji pred njim nahaja. Novi radarski sistem bo prav zato odigral pomembno vlogo tudi pri letalskih kontrolah letenja in v izvidniškem letalstvu. Večje število detektorjev omogoča, da »Radarvision« »vidi« zares na vse strani. Nadalje je ta naprava lažja od normalnega radarja, kar je še zlasti razveseljivo pri vgrajevanju v letala. Sočasno posreduje več podatkov kot običajni radarski sistem in je v svojem delovanju bolj zanesljiva, kajti eden od profesorjev trdi, da naprava še vedno deluje, tudi če odpove eden detektorjev. Tako bo nova naprava prav gotovo brž našla širok krog koristnikov.



Kraljevska palača BUCKINGHAM v Londonu, kjer je kraljica Elizabeta pretekli teden povila svojega tretjega otroka, ki so mu dali ime Junij. Palača stoji sredi obsežnega parka in ima preko 600 prostorov. Samo hodniki v njej so dolgi okrog 5 km

Baley je postrani pogledal zymologa. »Mislim, da prav dobro veste, o čem govorim. Mislim, da ste eden od voditeljev v ne-registrirani medievistični organizaciji.«

»Ne morem vam prepričati takih misli, gospod, toda mišljenje še ni dokaz. Nemara to veste,« se je izprsil Clousarr.

»Nemara,« je rekel Baley, a njegov podolgovati obraz je bil kot okamenel, »vendar bom lahko nekaj resnice izvelel tudi zdaj iz vas.«

Potem je Baley odprl velika vrata in rekel R. Daneelu, ki je vztrajno čakal pred vrati: »So že prinesli Clousarrjevo hrano?«

»Prav zdaj prihaja, Elijah.«

»Prosim, prinesi obrok notri, Daneel.«

R. Daneel je vstopil že trenutek kasneje in prinesel kovinski pladenj.

»Postavi ga pred gospoda Clousarra, Daneel,« je rekel Baley. Sedel je na enega izmed stolov, ki so stali ob elektronskih utežeh, prekrizal nogo čez nogo in ritmično mahal s prosto nogo. Opažoval je, kako se je Clousarr zadržano odmikal, ko je R. Daneel postavil pladenj pred njega.

»Gospod Clousarr,« je rekel Baley, »dovolite, da vam predstavim svojega partnerja, Daneela Olivawa.«

Daneel mu je ponudil roko in rekel: »Veseli me, Francis.« Clousarr ni rekel nič. Niti ni pokazal namena, da bi se rokoval z Daneelom. Daneel pa je še vedno držal iztegnjeno roko in Clousarra je zalivala rdečica.

Baley je tiho rekel: »Neolikani ste, gospod Clousarr. Ali pa ste preveč ponosni, da bi se rokovali s policajem?«

Clousarr je zamomljal: »Lačen sem, če vas to ne moti.« Iz žepa je potegnil žepne vilice in zložljivi nož ter sedel in se zagledal v krožnik.

Baley je rekel: »Daneel, mislim, da si najinega prijatelja užalil s svojim hladnim zadržanjem. Toda ti se ne jeziš nanj, kajne?«

»Niti najmanj, Elijah,« je rekel R. Daneel.

»Tedad mi dokaži, da ga ne sovražiš. Objemi ga.«

»To mi bo v veselje,« je rekel Daneel in zakoračil proti Clousarru.

Clousarr je izpustil vilice. »Kaj pa je to? Kaj nameravate?« R. Daneel je mirno iztegnil roko.

Clousarr je skočil kot oparjen in divje zamahnil z roko, da je odsunil Daneelovo roko v stran. »Proketo, ne dotikaj se me!«

Stresel se je in odmaknil, a pladenj s hrano se je prevrnil in padel na tla z glasnim žvenketom.

Baley, ki je brezizrazno opazoval sceno, je pokimal R. Daneelu in ta je uporno napredoval proti zymologu. Baley se je postavil k vratom.

Clousarr je zakričal: »Odmaknite se od mene.«

»Tako ne smete govoriti,« je dobrodušno rekel Baley. »To je moj partner.«

»Reči mislite, da je to prokleti robot,« je zakričal Clousarr.

»Pusti ga, Daneel,« je nemudoma rekel Baley.

R. Daneel je odstopil in se postavil k vratom tik k Baleyju.

Clousarr je težko sodel in s stisnjenimi pestmi se je obrnil k Baleyju.

Baley je rekel: »In zdaj, pametnjakovič, povej, zakaj misliš, da je Daneel robot?«

»To lahko ugame vsakdo, če ga le pogleda.«

»To bomo prepuščili sodniku. Medtem pa, mislim, da te bomo potrebovali na policiji, Clousarr. Ljubo bi nam bilo, če bi nam pojasnil, od kod veš, da je Daneel robot. In še mnogo več, dragi gospod. Daneel, stopi v zvezo s komisarjem. Zdal bo doma. Reci mu, naj pride v urad. Pojasni mu, da imava človeka, ki komaj čaka, da ga bo zaslišal.«

R. Daneel je odšel.

Baley je rekel: »Zanima me, zakaj delaš vse to, Clousarr?«

»Dajte mi advokata.«

»Dobil ga boš. Toda zdaj mi povej, kaj sploh želiš doseči medievalisti?«

Clousarr je pobesil pogled in uporno molčal.

Baley je planil: »K vragu, človek, vse vemo o tebi in o tvoji organizaciji. Prav nič si ne izmišljam. Povej, da potolažiš mojo radovednost. Kaj hočejo medievalisti?«

»Nazaj k naravi,« je zamolklo rekel Clousarr, »To je preprosto, kajne?«

»Preprosto je reči tako,« je rekel Baley. »Ni pa preprosto storiti. Kako pa bo Zemlja prehranila osem milijonov ljudi?«

»Ali sem mar rekel, da bomo to opravili kar čez noč? Ali pa v enem letu? Ali v sto letih? Korak za korakom, gospod policaj. Ni važno kako dolgo bo trajalo, toda enkrat moramo začeti in se osvoboditi iz teh jeklenih kletk, v katerih živimo. Pojdimo na sveži zrak.«

»Ali si že kdaj bil na svežem zraku?«

Clousarr se je stresel. »Nič, jaz sem že izživel svoje, toda otroci še niso. Otroci neprestano prihajajo. Otroke moramo spraviti na sveži zrak. Dajmo jim prostora in zraka in sonca. Če bo potrebno, bomo postopoma tudi zmanjševali število prebivalcev.«

Isaac Asimov 39 Jeklene kletk

»Ali ste obiskali prijatelje? Ali ste šli v video-dvorano?«

»Ne. Samo sprehajal sem se.«

Baley je zategnil ustnice. Če bi bil šel Clousarr v video-dvorano, bi moral to potrditi s preluknjanim blokom za racionirano gledanje. Če bi bil pri prijatelju, bi ga moral imenovati.

»Torej vas nihče ni videl?«

»Morda me je kdo videl. Ne vem. A kolikor vem, nisem na poti srečal nobenega znanca.«

»Kaj pa noč pred tem?«

»Isto.«

»Kaže, da za noben večer nimate alibija?«

»Ce bi bil zagrešil kako kriminalno stvar, bi ga prav gotovo imel. Zakaj pa bi moral imeti alibi?«

Baley ni odgovoril. Pogledal je v svojo knjižico. »Enkrat ste bili pred magistratom. Zaradi podpihovanja k upor.«

»Res je. Neki robot se je zadel vame, jaz pa sem mu potem podstavil nogo. Ali je to podpihovanje k upor?«

»Sodišče je mislilo tako. Bili ste obsojeni in morali ste plačati globo.«

»S tem je bila stvar končana, mar ne? Ali pa me boste spet kaznovali?«

»Predsinoči bi bilo skoraj prišlo do upora v trgovini s čevlji v Bronxu. Videli so vas tam.«

»Kdo me je videl?«

Baley je rekel: »Bilo je natančno v času večerje. Ali ste predsinočnim večerjali tukaj?«

Clousarr se je obotavljal, potem pa odvrnil: »Pokvarjen želedec sem imel. To je zaradi tolikanske kvasa in pripeti se tudi človeku, ki je sicer nanj že navajen.«

»Sinoči pa bi bilo skoraj prišlo do neredov v Williamsburgu in tudi tam so vas videli.«

»Kdo me je videl?«

»Ali zanikate, da ste bili obakrat na tistih mestih?«

»Nimam kaj zanikati. Kje natančno so se odigrali ti dogodki in kdo me je videl?«

Te dni po svetu

SPREJETO VABILO

Indijski ministri predstojnik je danes na seji obeh domov parlamenta prebral pismo kitajskega predsednika Ču En Laja. To pismo je odgovor na nedavno povabilo Nehruja, naj bi predsednik Kitajske vlade obiskal Indijo in se ob tej priložnosti razgovarjal z indijskimi predstavniki o ureditvi mejnega spora. Ču En Laj je Nehrujevo povabilo sprejel, kar je izrazil zadovoljstvo med poslanci. Rok za sestanek še ni določen, najbolj prikladen rok za Indijo pa bi bil sredi aprila.

TURNEJA

Na svoji turneji po južnoameriških državah je predsednik ZDA Eisenhower v ponedeljek prispel v glavno mesto Čilea, Santiago. Pred tem je obiskal Argentino, kjer se je mudil dva dni. Sporočilo po obisku v Argentini poudarja, da je za mednarodno razumevanje in prijateljstvo bistveno nevmesavanje v zadeve drugih in spoštovanje vseh dežel ne glede na velikost.

POTOVANJE

Avstrijski zun. minister Kreisky je v torko odpotoval na uradni obisk v Varšavo. Na Poljskem se bo razgovarjal z zunanjim ministrom Rapačkim in premijerom Cierankiewiczem o problemih, ki zanimajo obe državi. Iz Varšave bo odpotoval na uradni obisk še v Belgijo in Zahodno Nemčijo. Kot je znano, bo sredi marca avstrijski zunanji minister obiskal tudi našo državo.

ZAOSTRITEV KRIZE

Po zadnjih poročilih se italijanska vladna kriza zaostreje in prerašča v politično krizo. V ponedeljek je odstopil še predsednik senata Merzagora. Njegov odstop je nedvomno še bolj zapletel reševanje vladne krize in težavni politični položaj. Krščansko demokratska stranka je objavila imena petih politikov, ki bi prišli v postev za sestavo nove vlade, ti so: dosednji premijer Segni, senator Piccioni, sekretar stranke Moro, bivši predsednik vlade Fanfani in senator Tambroni. Iz dosedanjih kombinacij se vidi, da se namerava nova vlada z nastanitvijo na monarhiste — hkrati s formalno odklonitvijo glasov neofasistov — okreniti nekoliko bolj na desno.

NEMŠKO OBOROŽEVANJE

V Bonnu so v ponedeljek zanimali vesti, da je Zahodna Nemčija že naročila v ZDA rakete tipa "Mace" v vrednosti 480 milijonov mark. Vendar so hkrati povedali, da bo take rakete Nemčija dobila prihodnje leto. "Mace" so rakete za kopensko vojsko, na katere je moč natakati atomske konice. Letijo okrog tisoč kilometrov daleč.



Skupno z vojakmi J.L.A. ki so v nedeljo, 28. februarja tekmovali v smučarskih disciplinah na vsearmijskem smučarskem prvenstvu na Pokljuki, so v smučarskem teku na 3 km pomerili svoje moči tudi mladi planinci z Bleda.

TELESNA KULTURA

Ob 25-letnici Planice

Kaj nam je dala Planica?

Olimpijske igre v Squaw Valleyju so končane in čaka nas že druga večja mednarodna smučarska prireditev, in sicer smučarski skoki na veliki 120-metrski skakalnici v Planici, ki se bodo pričeli 24. marca. Nastopili bodo domala vsi svetovno znani tekmovalci. Večina njih je že poslala prijave organizacijskemu komiteju v Ljubljani.

Kaj vse nam je dala Planica? Vsi svetovni rekordi skozi dolgih 16 let so bili postavljeni v Planici, kajti to je bila takrat največja skakalnica na svetu in najlepša tovrstna športna gradnja. Tu so bili doseženi svetovni rekordi od 87 do 120 metrov.

V Planici se je rodila nova športna disciplina — smučarski polet. Obširno dokumentacijo, ki smo jo poslali mednarodni organizaciji FIS o smučarskih poletih, pa so nam zavrnil. — Zbrisati so nam hoteli »polet« in nadaljevati samo s skoki. — Končno so se leta 1950 premislili, ko so Nemci zgradili veliko mamutsko skakalnico v Obersdorfu in Avstriji v Kulmu.

Tako imamo v Planici sedaj že tradicionalno smučarsko tek-

movanje »Teden smučarskih poletov«, ki sta ga prevzeli tudi obe po vojni zgrajeni skakalnici v Avstriji in Nemčiji. V 25 letih smo na planiški »velikan« dosegli več kot 1400 poletov, ki jih je izvedlo 130 tekmovalcev iz 16 držav.

Prav gotovo brez Planice ne bi bili zgrajeni obe skakalnici za polete v Obersdorfu in Kulmu. Planica je pomenila vsa leta od 1934 naprej pravi praznik za vse športnike ob Tednu smučarskih poletov.

Se dvajset dni nas loči od dneva, ko bomo spet lahko gledali vse svetovne mojstre smučarskih skokov, ki se bodo poganjali čez most planiške velikanke. S tem bomo prav gotovo dostojno proslavili 25-letnico Planice. M. Z.

ZACELO SE JE XV. DRŽAVNO SAHOVSKO PRVENSTVO

V nedeljo, 28. februarja, se je začelo v Ljubljani 15. povojno državno prvenstvo v šahu. Igrajo v dvorani bivše Ljudske skupščine. Zanimivo je, da je veleojster Gligorič dosedaj sodeloval na vseh petnajstih prvenstvih.

kar je samo po sebi sicer pozitivno.

V teh stikih pa so gledali na Azijo bolj kot na pasiven predmet, ki ga je treba tako ali drugače pridobiti za svojo politiko, ne pa kot na aktivno politično silo, s katero je treba pri urejanju svetovnih problemov računati. Ob obisku predsednika Hruščeva v Indoneziji, so bili taki pogledi in pričakovanja temeljito demantirani. Razgovori niso ostali na ravni medsebojnih informacij, marveč je na njih Indonezija imela zelo aktivno vlogo. Indonezijski predsednik Sukarno gotovo ni tolažil želja in teženj samo svoje mlade države, marveč vseh neodvisnih azijskih dežel, ko je dejal, da bi morale tudi azijske in nekatere druge manjše dežele sodelovati v razgovorih na najvišji ravni, če se želi zagotoviti res trajen mir.

Azija je danes vzliščee kopice najbolj perečih mednarodnih problemov. Uspešen boj proti kolonializmu je privedel do ustanovitve mnogih novih, neodvis-

nih dežel, ki so, čeprav mlade in nerazvite, aktivno posegle v mednarodno življenje. Gospodarska nerazvitost teh dežel je vzrok za mnoge notranje težave, pa tudi za politično nestabilnost v nekaterih državah tega kontinenta. Sprito tega so se posamezne ujele v mreže gospodarske tekme med blokoma in postale instrument tuje politike. Druge kot so: Indija, Indonezija, Burma in Afganistan pa so kljub težavam ostale zunaj blokov. Prav zato, ker niso vključene v medsebojne spore med velikimi, bi bila njihova vloga na vrhunskem sestanku lahko zelo pozitivna in ustvarjalna.

V izjavi, ki sta jo po razgovorih podpisala predsednik Sukarno in premijer Hruščev, znova oba državnika poudarjata, da bi neodvisne azijske države morale sodelovati na sestanku na najvišji ravni. Preden je odpotoval iz Indonezije, je predsednik sovjetske vlade Hruščev na sestanku z novinarji v Džakarti izjavil, da bi se morale konference vodilnih državnikov, ki bo po sestanku v Parizu, udeležiti tudi Kitajska, Indija, Indonezija, Japonska itd.

Azija je torej prenehala biti samo pasiven objekt mednarodne politike, marveč postaja njen aktivni tvorec. Pozitivna vloga, ki jo imajo blokovski neopredeljene države v urejanju mednarodnih odnosov, je bila znova potrjena.

SKOKI V PLANICI

V nedeljo, 28. februarja, so bile na 80-metrski skakalnici meddržavne skakalne tekme. Nastopili so najboljši jugoslovanski skakalci. Manjkali so samo Zidar, Langus in Krznarič, ki so tokrat sodelovali na metalurških igrah v Ravnah na Koroškem. Izmed štirih skokov, ki so jih izvedli skakalci, so ocenjevali samo dva.

Tudi v nedeljo je bil v izredno dobri formi mladi skakalec z Bleda Božo Jemc. On je edini z najkrajšega zaleta preskakoval znamko 70 m. To je letos po državnem prvenstvu že drugi uspeh tega tekmovalca.

Giacomelli se je uvrstil med desetorico najboljših in tako prestopil ogelni krst na 80-metrski skakalnici za točke.

Vrstni red najboljših desetorice pa je naslednji: Jemc, Oman, Pečar, Slibar, Eržen, Gorjanc, Rojina, Giacomelli, Rogelj, Vido- vič.

KEGLJAŠKA LIGA

Tudi preteklo soboto in nedeljo se je nadaljevalo tekmovalne moške republiške kegljaške lige. V tem kolu niso nastopila najboljša moštva, temveč klubi, ki sodijo v drugi del prvenstvene lestvice. Rezultati niso bili zadovoljivi, če izznamemo trboveljskega Rudarja ter Kr. goro. V Celju sta nekoliko boljša rezultata v nedeljo dosegla še Maribor in Ljubelj iz Tržiča, ostala moštva pa so dosegla povprečno komaj nekaj čez 800 kegljev.

Na kegljišču Triglava v Kranju sta v nedeljo nastopila tudi Primorje iz Ajdovščine in Pionir iz Novega mesta. Rezultati tekmovalcev so bili naslednji: Ljubelj (Tržič) 6156; Kranjska gora 6215; Primorje 6167; Pionir 6130 kegljev.

METALURŠKE IGRE

V nedeljo, 28. februarja, so bile zaključene tridnevne metalurške zimsko-sportne igre. V skupnem plasmanu je zmagala Železarna Jesenice pred Ravnami, Idrijo, Mežico, Zenico itd.

ZMAGA TRIGLAVA

V prijateljski tekmi so preteklo nedeljo košarkarji Kranjskega Triglava premagali novega člana republiške košarkarske lige Partizana Moste s 67:46.

BODICE

Tri sto zelenih, kako včasih tiskarski škrt zagode celo Bodičarju! Zadnjič sem vam napovedal, da vam bom natresel nekaj bodic iz Kamnika, pa sem na avtobusu slišal toliko kroftnih, da mi je zmanjkalo prostora, ki mi ga je urednik kaj pičlo odmeril, zato o Kamniku danes.

△ Pepe se je močno začudil, ko me je videl, da sem v naliivu prijedral v poplavno področje pred gimnazijo, kjer z veliko vztrajnostjo vzdržujejo požarniške cestne kanalizacije v spoštljivi razdalji, da ne bi prehitro pogoltnili vode s cestišča. »Za crkniti!« je nekdo vzkliznil pred menoj, ko ga je drveči kamion obil od vrha do tal z gosto cestno brozgo nedolžne barve. Jaz pa sem ročno podstavil dežnik in se kot srednjeveški vitez postavil v bran cestni stihiji. Hrabro sem prestregel pljuske in z neomadeževanimi bodicami izšel kot zmagovalc iz neenakega dvoboja.

»Krasno,« se je oglašil Pepe iz varnega zavetja za mojim hrbtom. Pohvalil je moj refleks in mi svetloval, da si dežnik lahko operem pod Niagaro. Takoj me je prešinilo, kaj misli. Z največje hiše v Kidričevi ulici, iz odtrganega žleba, v katerem se zbira vodna zaloga nekaj arov velike strehe, v visokem loži vro studence vodni točki, kakor poje pesem. Nezaslišano, in Pepe, ki vse ve, mi je zatrdil, da hišni svet že tri leta brez uspeha išče nekoga, ki bi popravil žleb. »Mar nimate v Kamniku mestne delavnice, ki bi ga popravila?« sem vprašal. Pepeta sem spravljal v zadrego. »Ne vem,« je končno izdaval, »bom poizvedel in ti potem sporočil.«

△ Ko sem zadnjič nekomu za vico rekel, da se ne bom več umival in bril, mi je hitro vpadel v besedo: »To je pa približno tako kot pri nas v Podbrezjah, kjer je minilo že dobre 4 mesece, odkar smo zadnjič videli dimnikarja. Nekaj dni po dnevu mrtvih lani nas je obiskal, po tem času pa ni o njem

Zadnje vesti

DOMA...

Ljubljana, 1. marca. — Danes dopoldne se je nadaljevalo zasedanje republiške Ljudske skupščine. Poslanec so razpravljali o turizmu, gostinstvu in stanju družbene prehrane ter smernicah za nadaljnji razvoj. V razpravi je sodeloval tudi predsednik Izvršnega sveta tov. Kraigher, ki je govoril predvsem o aktualnih problemih, ki jih morajo občine skupaj z gostinstskimi podjetji rešiti že pred glavno sezono.

Ljubljana, 1. marca. — Danes dopoldne se je tu končal plenim Centralnega odbora Sindikata kovinarjev Jugoslavije. Na plenumu so razpravljali predvsem o problemih delovne storilnosti v tej stroki. Sklenili so, da bo v letošnjem novembru V. kongres Sindikata kovinskih delavcev. Delegate za kongres bodo izvolili po občinah in okrajih.

...IN PO SVETU

Kalkutā, 1. marca. — Danes je dopotoval iz Džakarte v Kalkuto predsednik sovjetske vlade Hruščev. Na letališču ga je pričakal indijski premijer Nehru. V Kalkuti se bo Hruščev razgovarjal s predsednikom Nehrujem in voditeljem čiste antifašistične lige Burme U Nu-jem. Iz Kalkutte bo Hruščev jutri odpotoval v Afganistan.

Rim, 1. marca. — Rimski politični krogi ne morejo na osnovi dosedanjih posvetovanj predsednika italijanske republike Gronchija s političnimi prvaki povedati še nič določenega o razpletu vladne krize. Predsednik republike se je včeraj razgovarjal z zastopniki demokratske in monarhistične stranke. Danes in jutri pa ga bodo obiskali še prvaki ostalih strank, med njimi generalna sekretarja socialistične stranke Pietro Nenni in predsednik socialno-demokratske stranke Saragat in predsednika obeh domov parlamenta. Sodijo, da bo predsednik republike na osnovi razgovorov sele ob koncu tedna imenoval mandatarka za sestavo nove vlade.

LJUDJE IN DOGODKI

Po obisku

Sovjetski premijer Hruščev je pravzaprav še na poti po nekaterih azijskih državah. Po obisku Indije, Burme in Indonezije, se je na poti v Afganistan spet ustavil v Kalkuti (Indija), da bi se znova sestal z indijskim premijerom Nehrujem. Vendar lahko trdimo, da so že rezultati njegovih dosedanjih razgovorov močno presegli pričakovanja Zahoda. Zato je prav, da si jih na kratko ogledamo.

Politični opazovalci po svetu, predvsem na Zahodu, so videli v obisku predsednika sovjetske vlade — tako kot v Eisenhowerjevem obisku v decembru lanskega leta — v prvi vrsti pripravo na konferenco na vrhu. Ni dvoma, da je izredno pomembno izmenjati mnenja s predstavniki Azije pred konferenco velikih štirih. Še mnogo pomembneje bi bilo, ob teh obiskih pridobiti posamezne države za določena stališča velikih sil in s tem dati takim stališčem večjo mednarodno veljavo. Oddod tako veliko zanimanje za Azijo v zadnjem času,

Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor.

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik

Tel.: uredništva 475, uprave 397 — Tekoči račun pri Komun. banki v Kranju 607-70-1-135 — Izdaja ob ponedeljkih, sredo in sobotah — Letna naroč. 960 din, mesečna 75 din.

Vaš

BODICAR